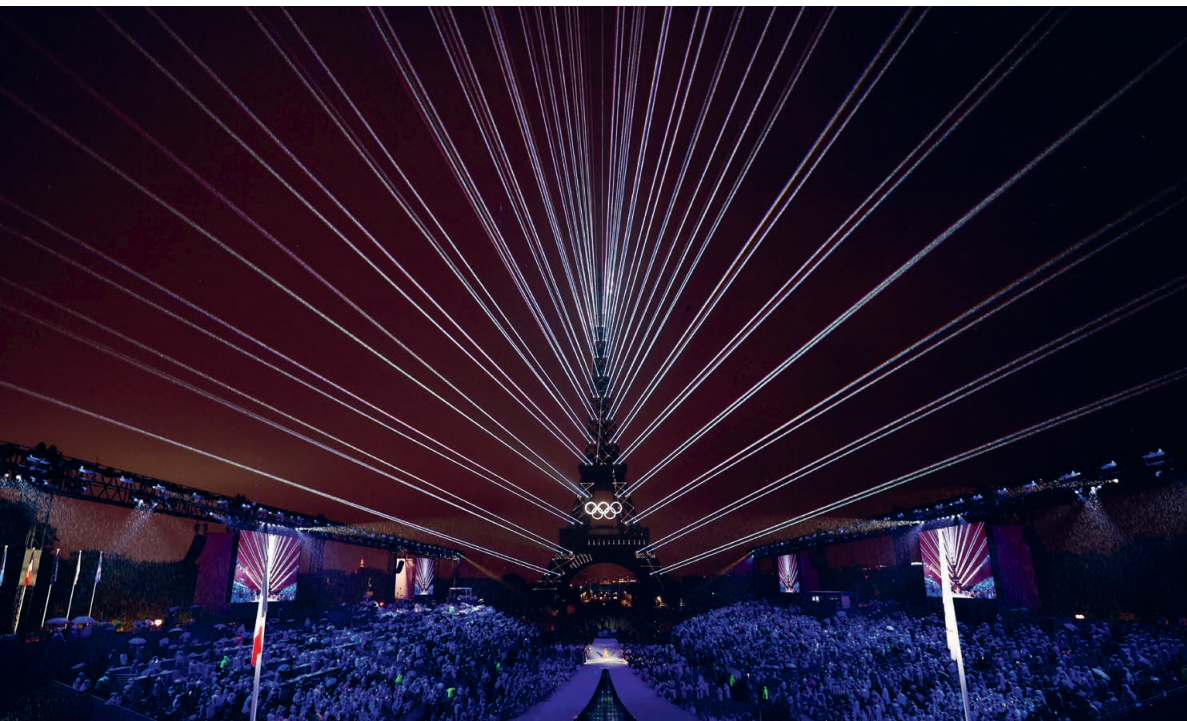

Galioja nuo
2024 m. liepos 23 d.

OLIMPINĖ CHARTIJA

Maison Olympique
CP 356
1007 Lausanne Šveicarija

T + 41 21 621 61 11
F + 41 21 621 62 16
www.olympics.com/ioc

Išleido Tarptautinis olimpinis komitetas
2024 m. liepos mėn. Visos teisės saugomos

Spausdino DidWeDo S.à r.l., Lausanne, Šveicarija
Išspausdinta Šveicarijoje
© Tarptautinis olimpinis komitetas

TURINYS

Olimpiniame judėjime naudojamos santrumpos	6
Įvadas į Olimpinę chartiją	6
Preambulė	7
Pagrindiniai olimpizmo principai	8
1 Olimpinis judėjimas	11
1 Olimpinio judėjimo sudėtis ir bendroji struktūra	12
2 TOK misija ir veikla*	12
<i>Oficialus 2 taisyklės išaiškinimas</i>	14
3 TOK pripažinimas	15
4 Olimpinis kongresas*	16
<i>Oficialus 4 taisyklės išaiškinimas</i>	16
5 Olimpinis solidarumas*	16
<i>Oficialus 5 taisyklės išaiškinimas</i>	17
6 Olimpinės žaidynės*	18
<i>Oficialus 6 taisyklės išaiškinimas</i>	18
7 Teisės į olimpinės žaidynes ir olimpinę nuosavybę*	18
8 Olimpinis simbolis*	20
9 Olimpinė vėliava*	20
10 Olimpinis šūkis*	20
11 Olimpinės emblemos*	21
12 Olimpinis himnas*	21
13 Olimpinė ugnis, olimpiniai deglai*	21
14 Olimpiniai ženklai*	21
<i>Oficialus 7–14 taisyklių išaiškinimas</i>	22

2	Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK)	29
15	Teisinis statusas.....	30
16	Nariai*	30
	<i>Oficialus 16 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>36</i>
17	Organizacinė struktūra.....	41
18	TOK sesija*	41
	<i>Oficialus 18 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>43</i>
19	TOK Vykdomasis komitetas*	45
	<i>Oficialus 19 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>48</i>
20	Prezidentas*	49
	<i>Oficialus 20 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>49</i>
21	TOK komisijos*	50
	<i>Oficialus 21 taisyklės išaiškinimas .....</i>	<i>50</i>
22	TOK etikos komisija*	52
	<i>Oficialus 22 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>52</i>
23	Kalba	53
24	TOK ištekliai.....	53
3	Tarptautinės federacijos (TF)	55
25	TF pripažinimas	56
26	TF misija ir vaidmuo olimpiame judėjime	56
4	Nacionaliniai olimpiniai komitetai (NOK)	59
27	NOK misija ir vaidmuo*	60
28	NOK sudėtis*	62
	<i>Oficialus 27 ir 28 taisyklių išaiškinimas.....</i>	<i>64</i>
29	Nacionalinės federacijos	67
30	Šalis ir NOK pavadinimas.....	68
31	NOK vėliava, emblema ir himnas.....	68

5	Olimpinės žaidynės	71
I	Olimpinių žaidynių šventimas, rengimas ir valdymas	72
32	Olimpinių žaidynių šventimas*	72
	<i>Oficialus 32 taisyklės išaiškinimas</i>	72
33	Olimpinių žaidynių miesto rengėjo rinkimas*	73
	<i>Oficialus 33 taisyklės išaiškinimas</i>	73
34	Olimpinių žaidynių sporto varžybų ir kitų renginių vietos	75
35	Organizacinis komitetas	75
	<i>Oficialus 35 taisyklės išaiškinimas</i>	75
36	Olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartis	76
37	Olimpinių žaidynių koordinavimo komisija*	77
	<i>Oficialus 37 taisyklės išaiškinimas</i>	77
38	Olimpinis kaimelis*	78
	<i>Oficialus 38 taisyklės išaiškinimas</i>	78
39	Kultūrinė programa	79
II	Dalyvavimas olimpinėse žaidynėse	79
40	Dalyvavimas olimpinėse žaidynėse*	79
	<i>Oficialus 40 taisyklės išaiškinimas</i>	79
41	Dalyvių pilietybė*	80
	<i>Oficialus 41 taisyklės išaiškinimas</i>	80
42	Amžiaus ribojimas	81
43	Pasaulinis antidopingo kodeksas ir Olimpino judėjimo kodeksas dėl manipulavimo sporto varžybomis prevencijos	81
44	Kvietimai ir paraiškos*	82
	<i>Oficialus 44 taisyklės išaiškinimas</i>	82
III	Olimpinių žaidynių programa	84
45	Olimpinių žaidynių programa*	84
	<i>Oficialus 45 taisyklės išaiškinimas</i>	85
46	TF vaidmuo olimpinėse žaidynėse*	88
	<i>Oficialus 46 taisyklės išaiškinimas</i>	89

47	Jaunimo stovykla.....	92
48	Olimpinių žaidynių nušvietimas žiniasklaidoje*	93
	<i>Oficialus 48 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>93</i>
49	Su olimpinėmis žaidynėmis susiję leidiniai*	93
	<i>Oficialus 49 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>94</i>
50	Reklama, demonstracijos, propaganda*	94
	<i>Oficialus 50 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>95</i>
IV Protokolas.....		97
51	Protokolas.....	97
52	Olimpinė tapatybės ir akreditacijos kortelė: jos suteikiamos teisės.....	97
53	Olimpinės vėliavos naudojimas	98
54	Olimpinės ugnies naudojimas	98
55	Atidarymo ir uždarymo ceremonijos	99
56	Nugalėtojų paskelbimo, medalių ir diplomų ceremonijos bei medalių teikimo ceremonijos.....	100
57	Nugalėtojų sąrašas	100
58	TOK – aukščiausia sprendimų priėmimo instancija.....	100
6	Priemonės ir sankcijos, drausmės procedūros ir ginčų sprendimas.....	103
59	Priemonės ir sankcijos*	104
	<i>Oficialus 59 taisyklės išaiškinimas.....</i>	<i>107</i>
60	TOK sprendimų skundimas	108
61	Ginčų sprendimas.....	108

* Nurodo, kad yra atitinkamos taisyklės oficialus išaiškinimas

2024 m. liepos 23 d. vykusioje 142-ojoje TOK sesijoje pakeistos šios Olimpinių chartijos ankstesnio leidimo (galiojusio nuo 2023 m. spalio 15 d.) nuostatos:

- 16 taisyklė (Nariai*)
- 18 taisyklė (Sesija*)
- 45 taisyklė (Olimpinių žaidynių programa*)
- 46 taisyklė (TF vaidmuo olimpinėse žaidynėse*)
- 54 taisyklė (Olimpinės ugnies naudojimas*)

Olimpiniame judėjime naudojamos santrumpos

TOK (IOC)	Tarptautinis olimpinis komitetas (<i>International Olympic Committee</i>)
OCH (OC)	Olimpinė chartija (<i>Olympic Charter</i>)
OŽOK (OCOG)	Olimpinių žaidynių organizacinis komitetas (<i>Organising Committee for the Olympic Games</i>)
TF (IF)	Tarptautinė federacija (<i>International Federation</i>)
ASOIF	Tarptautinių vasaros olimpinių sporto šakų federacijų asociacija (<i>Association of Summer Olympic International Federations</i>)
AIOWF	Tarptautinių olimpinių žiemos sporto šakų federacijų asociacija (<i>Association of the International Olympic Winter Sports Federations</i>)
NOK (NOC)	Nacionalinis olimpinis komitetas (<i>National Olympic Committee</i>)
TPK (IPC)	Tarptautinis paralimpinis komitetas (<i>International Paralympic Committee</i>)
NOKA (ANOC)	Nacionalinių olimpinių komitetų asociacija (<i>Association of National Olympic Committees</i>)
ANOKA (ANOCA)	Afrikos nacionalinių olimpinių komitetų asociacija (<i>Association of National Olympic Committees of Africa</i>)
OCA	Azijos olimpinė taryba (<i>Olympic Council of Asia</i>)
PASO	Panamerikos sporto organizacija (<i>Pan-American Sports Organisation</i>)
ONOC	Okeanijos nacionaliniai olimpiniai komitetai (<i>Oceania National Olympic Committees</i>)
EOK (EOC)	Europos olimpiniai komitetai (<i>The European Olympic Committees</i>)
SAT (CAS)	Sporto arbitražo teismas (<i>Court of Arbitration for Sport</i>)
WADA	Pasaulinė antidopingo agentūra (<i>World Anti-Doping Agency</i>)
TOA (IOA)	Tarptautinė olimpinė akademija (<i>International Olympic Academy</i>)

Ivadas

Olimpinė chartija (OCH) – tai Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) priimtų pagrindinių olimpizmo principų, taisyklių ir jų oficialių išaiškinimų vientisas kodeksas. Chartija reglamentuoja olimpinio judėjimo organizavimą, veiksmus bei funkcionavimą ir nustato olimpinių žaidynių šventimo sąlygas. Iš esmės, Olimpinė chartija atlieka šias tris pagrindines funkcijas:

- a) Olimpinė chartija, kaip pagrindinis konstitucinio pobūdžio instrumentas, nustato ir panaikina pagrindinius olimpizmo principus ir vertybes.

- b. Olimpinių chartija atlieka Tarptautinio olimpinio komiteto įstatų funkciją.
- c. Be to, Olimpinių chartija nustato pagrindines abipuses trijų pagrindinių olimpinio judėjimo dalyvių teises ir pareigas. Pagrindiniai olimpinio judėjimo dalyviai yra Tarptautinis olimpinis komitetas, tarptautinės federacijos ir nacionaliniai olimpiniai komitetai, taip pat olimpinių žaidynių organizaciniai komitetai. Visi šie dalyviai privalo laikytis Olimpinių chartijos nuostatų.

Pastaba

Olimpinėje chartijoje vartojama vyriškoji giminė fiziniams asmenims įvardyti (pavyzdžiui, daiktavardžiai prezidentas, viceprezidentas, pirmininkas, narys, vadovas, oficialus asmuo, misijos vadovas, dalyvis, varžovas, sportininkas, arbitras, teisėjas, žiuri narys, atašė, kandidatas, personalas, arba įvardžiai jis, jie, juos), jeigu nenurodoma kitaip, apima ir moteriškąją giminę.

Olimpinėje chartijoje nurodomi metai, jeigu neparašyta kitaip, reiškia kalendorinius metus, kurie prasideda sausio 1 dieną ir baigiasi gruodžio 31 dieną.

Preambulė

Šiuolaikinio olimpizmo koncepcijos pradininkas yra Pjeras de Kubertenas (Pierre de Coubertin). Jo iniciatyva 1894 m. birželį Paryžiuje įvyko Tarptautinis sporto kongresas. 1894 m. birželio 23 d. buvo įsteigtas Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK). Pirmosios šių laikų olimpinės žaidynės (olimpiados žaidynės) įvyko 1896 m. Graikijoje, Atėnuose. 1914 m. Paryžiaus kongrese buvo patvirtinta Pjero de Kuberteno pristatyta olimpinė vėliava. Vėliavoje vaizduojami penki sunerti žiedai, simbolizuojantys penkių žemynų sąjungą ir viso pasaulio sportininkų susitikimą olimpinėse žaidynėse. Pirmosios žiemos olimpinės žaidynės įvyko 1924 m. Šamoni (Chamonix), Prancūzijoje.

Pagrindiniai olimpizmo principai

- 1 Olimpizmas – tai gyvenimo filosofija, aukštinanti ir į darnią visumą jungianti kūno, valios ir proto savybes. Susiedamas sportą su kultūra ir švietimu, olimpizmas siekia kurti gyvenseną, pagrįstą įdėtų pastangų teikiamu džiaugsmu, gerojo pavyzdžio auklėjamąja galia, socialine atsakomybe ir pagarba visuotinai pripažintoms žmogaus teisėms ir pagrindiniams etikos principams, priklausantiems olimpinio judėjimo kompetencijai.
- 2 Olimpizmo tikslas – per sportą harmoningai ugdyti žmoniją, siekiant sukurti taiką visuomenę, besirūpinančią žmogaus orumo išsaugojimu.
- 3 Olimpinis judėjimas, kurio aukščiausioji valdžios institucija yra TOK, – tai visų olimpizmo vertybes pripažįstančių asmenų ir institucijų suderinta, organizuota, visuotinė ir nuolatinė veikla. Jis apima penkis žemynus. Olimpinio judėjimo kulminacija – viso pasaulio sportininkų susibūrimas didelėje sporto šventėje – olimpinėse žaidynėse. Olimpinį žaidynių simbolis yra penki sunerti žiedai.
- 4 Kiekvienas žmogus turi teisę sportuoti. Kiekvienas žmogus turi turėti prieigą sportuoti, nepatirdamas jokios diskriminacijos dėl visuotinai pripažintų žmogaus teisių, priklausančių olimpinio judėjimo kompetencijai. Olimpinė dvasia reikalauja abipusio supratimo, draugystės, solidarumo ir kilnaus elgesio suvokimo.
- 5 Pripažįstant, kad sportas yra visuomenės gyvenimo dalis, olimpiniam judėjimui priklausančios sporto organizacijos turi būti politiškai neutralios. Jos turi turėti autonomijos teises ir įsipareigojimus, tarp jų – laisvai nustatyti ir kontroliuoti sporto šakos taisykles, nustatyti savo organizacijų struktūrą ir valdyseną, teisę į rinkimus be jokios išorinės įtakos ir įsipareigojimą prisiimti atsakomybę už tai, kad būtų taikomi gerosios valdysenos principai.

- 6 Šioje Olimpinėje chartijoje numatytos teisės ir laisvės užtikrinamos be jokios diskriminacijos rasės, odos spalvos, lyties, seksualinės orientacijos, kalbos, religijos, politinių ar kitokių pažiūrų, tautinės ar socialinės kilmės, turto, gimimo ar kito statuso pagrindu.
- 7 Norint būti olimpinio judėjimo dalimi, būtina laikytis Olimpinės chartijos ir būti pripažintiems Tarptautinio olimpinio komiteto

1 OLIMPINIS JUDĖJIMAS

---

1 Olimpinio judėjimo sudėtis ir bendroji struktūra

- 1 Būdamas pavaldus Tarptautiniam olimpiniam komitetui ir jo vadovaujamas, olimpinis judėjimas api-ma organizacijas, sportininkus ir kitus asmenis, sutinkančius vadovautis Olimpine chartija. Olimpinio judėji-mo tikslas – prisidėti prie taikaus ir geresnio pasaulio kūrimo, ugdant jaunimą per sportą olimpizmo ir jo skleidžiamų vertybių dvasia.
- 2 Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK), tarptautinės federacijos (TF) ir nacionaliniai olimpiniai komitetai (NOK) yra trys pagrindiniai olimpinio judėjimo dalyviai.
- 3 Be trijų pagrindinių dalyvių, olimpinis judėjimas apima olimpinių žaidynių organizacinius komitetus (OŽOK), nacionalines asociacijas, klubus ir tarptautinėms federacijoms bei NOK priklausančius asmenis, ypač sportininkus, kurių siekiai sutampa su pagrindine olimpinio judėjimo veikla, taip pat teisėjus, arbi-trus, trenerius ir kitą sporto bei techninį personalą. Jis taip pat apima kitas organizacijas ir institucijas, pripažintas TOK.
- 4 Kiekvienas bet kokias pareigas užimantis asmuo ar organizacija, vienaip ar kitaip susiję su olimpinio judė-jimu, yra saistomi Olimpinės chartijos nuostatų ir privalo laikytis TOK sprendimų.

---

2 TOK misija ir vaidmuo*

TOK misija – visame pasaulyje populiarinti olimpizmą ir vadovauti olimpiniam judėjimui. TOK veikla yra ši:

- 1 skatinti ir remti etišką elgesį ir gerąją valdyseną sporte, sportu ugdyti jaunimą, dėti pastangas, kad sporte vyrautų kilnus elgesio dvasia ir nebūtų smurto;
- 2 skatinti ir remti sporto bei sporto varžybų organizavimą, plėtrą ir koordinavimą;
- 3 užtikrinti olimpinių žaidynių periodiškumą;
- 4 bendradarbiaujant su kompetentingomis visuomeninėmis ar privačiomis organizacijomis bei institucijomis siekti, kad sportas tarnautų žmonijai ir taip skatintų taiką;
- 5 imtis veiksmų olimpinio judėjimo vienybei stiprinti, jo nepriklausomybei apsaugoti, politiniam neutralumui išlaikyti bei skatinti ir sporto autonomijai išsaugoti;
- 6 kovoti su bet kokia diskriminacija, turinčia įtakos olimpiniam judėjimui;
- 7 skatinti ir remti į olimpinį judėjimą išrinktus sportininkus, iš kurių sudaryta TOK Sportininkų komisija veikia kaip svarbiausias jų atstovas olimpinių žaidynių ir kitais klausimais;
- 8 skatinti ir remti moterų dalyvavimą visų lygių sporto struktūrose, kad būtų įgyvendintas vyrų ir moterų lygių galimybių principas;
- 9 saugoti dopingo nevartojančius sportininkus ir sporto sąžiningumą, vadovauti kovai su dopingu ir imtis veiksmų prieš bet kokią manipuliavimą sporto varžybų rezultatais ir panašią korupciją;
- 10 skatinti ir remti priemones, susijusias su sportininkų medicinine priežiūra ir sveikata;

- 1 priešintis bet kokiam politiniam ar komerciniam piktnaudžiavimui sportu ar sportininkais;
- 2 skatinti ir remti sporto organizacijų ir valstybinių institucijų pastangas rūpintis sportininkų socialine ir profesine ateitimi;
- 3 skatinti ir remti sporto visiems plėtrą;
- 4 skatinti ir remti atsakingą požiūrį į aplinkos apsaugos problemas, propaguoti tvarios plėtros principus sporte ir reikalauti, kad olimpinės žaidynės vyktų laikantis šių principų;
- 5 skatinti teigiamą olimpinių žaidynių palikimą olimpinės žaidynės rengiančiuose miestuose, regi-onuose ir šalyse;
- 6 skatinti ir remti tokias iniciatyvas, kuriose sportas derinamas su kultūra ir švietimu;
- 7 skatinti ir remti Tarptautinės olimpinės akademijos (TOA) ir kitų institucijų, užsiimančių olimpinio švietimu, veiklą;
- 8 skatinti saugų sportą ir saugoti sportininkus nuo bet kokie priekabiavimo ir prievartos.

Oficialus 2 taisyklės išaiškinimas

- 1 TOK Vykdomasis komitetas gali nuspręsti globoti tarptautines (regiono, žemyno ar pasaulio) tuo pat metu vykstančias kelių sporto šakų varžybas tokiomis sąlygomis, kokios, jo nuomone, yra tinkamos, jeigu jos rengiamos griežtai laikantis Olimpinės chartijos, jų organizavimą kontroliuoja nacionaliniai olimpiniai komitetai arba TOK pripažintos asociacijos, padedamos atitinkamų TF ir pagal jų nustatytas technines taisykles.
- 2 TOK Vykdomasis komitetas gali tapti kitų renginių globėju, jeigu jie atitinka olimpinio judėjimo tikslus.

---

3 TOK pripažinimas

- 1 TOK gali oficialiai pripažinti olimpinio judėjimo dalyvius.
- 2 TOK nacionaliniais olimpiniais komitetais gali pripažinti tas nacionalines sporto organizacijas, kurių veikla atitinka jo misiją ir funkcijas. TOK taip pat gali pripažinti žemynų arba pasauliniu lygiu sudarytas NOK asociacijas. Jei įmanoma, visi NOK ir jų asociacijos privalo turėti juridinio asmens statusą. Šios organizacijos turi laikytis Olimpinių chartijos nuostatų. Jų įstatus tvirtina TOK.
- 3 TOK gali pripažinti tarptautines federacijas ir jų asociacijas.
- 4 TF arba NOK asociacijų pripažinimas jokių būdu nepanaikina kiekvienos TF arba kiekvieno NOK teisės tiesiogiai bendrauti su TOK, ir atvirkščiai.
- 5 TOK gali pripažinti su sportu susijusias ir tarptautiniu mastu veikiančias nevyriausybines organizacijas, kurių įstatai ir veikla neprieštaruja Olimpinei chartijai.
- 6 Visais atvejais pripažinimo rezultatus nustato TOK Vykdomasis komitetas.
- 7 TOK suteikia laikiną arba visišką pripažinimą. Laikinas pripažinimas TOK Vykdomojo komiteto sprendimu suteikiamas arba atšaukiamas konkrečiam arba neribotam laikotarpiui. TOK Vykdomasis komitetas gali nustatyti sąlygas, kurioms esant laikinas pripažinimas gali tapti negaliojančiu. Visišką pripažinimą suteikia arba jį atšaukia TOK sesija. Visas pripažinimo procedūras nustato TOK Vykdomasis komitetas.

---

4 Olimpinis kongresas*

Olimpiniame kongrese, kuris vyksta TOK nustatytu periodiškumu, dalyvauja olimpinio judėjimo nariai. Olimpinių kongresą šaukia TOK prezidentas. Olimpinis kongresas atlieka patariamąjį vaidmenį.

Oficialus 4 taisyklės išaiškinimas

- 1 *Olimpinių kongresą TOK sesijos sprendimu šaukia prezidentas, jį rengia TOK sesijos nustatytoje vietoje ir numatytu laiku. Kongresui pirmininkauja ir procedūrinius klausimus sprendžia TOK prezidentas.*
- 2 *Olimpiniame kongrese dalyvauja TOK nariai, garbės prezidentas, garbės nariai, TOK garbės nariai, TF ir NOK atstovaujantys delegatai, taip pat TOK pripažintų organizacijų atstovai. Be to, jame dalyvauja sportininkai ir Tarptautinio olimpinio komiteto asmeniškai arba kaip organizacijų atstovai pakviesti asmenys.*
- 3 *Pasitaręs su TF ir NOK, TOK Vykdomasis komitetas sudaro Olimpinių kongreso darbotvarkę.*

---

5 Olimpinis solidarumas*

Olimpinių solidarumo tikslas – teikti paramą nacionaliniams olimpiniais komitetams ir jų vykdomoms sportininkų tobulėjimo programoms, ypač tiems NOK, kuriems jos labiausiai reikia. Ši parama teikiama per TOK ir NOK bendrai parengtas programas, o tarptautinės federacijos teikia techninę pagalbą, jeigu kyla tokia būtinybė.

Oficialus 5 taisyklės išaiškinimas

Olimpinio solidarumo patvirtintomis programomis siekiama:

- 1 propaguoti pagrindinius olimpizmo principus;*
- 2 padėti NOK rengti savo sportininkus ir komandas olimpinėms žaidynėms;*
- 3 gilinti sportininkų ir trenerių technines sporto žinias;*
- 4 bendradarbiaujant su NOK ir TF, kelti sportininkų ir trenerių techninį lygį (taip pat skiriant stipendijas);*
- 5 ugdyti sporto administratorius;*
- 6 bendradarbiauti su panašių tikslų siekiančiomis organizacijomis ir asmenimis, ypač per olimpinį švietimą ir sporto propagavimą;*
- 7 bendradarbiaujant su nacionalinėmis ar tarptautinėmis organizacijomis ten, kur reikia, kurti paprastą, funkcionalią ir ekonomišką sporto infrastruktūrą;*
- 8 remti NOK vadovaujamas ar globojamas nacionalinio, regioninio ar žemyninio lygmens varžybas, padėti NOK organizuoti ir pasiruošti delegacijoms dalyvauti regiono bei žemyno žaidynėse;*
- 9 skatinti bendras dvišalio ir daugiašalio NOK bendradarbiavimo programas;*
- 10 raginti vyriausybes ir tarptautines organizacijas įtraukti sportą į oficialios paramos vystymuisi politiką;*
- 11 remti sportininkus pabėgėlius.*

Šias programas administruoja Olimpinio solidarumo komisija.

---

6 Olimpinės žaidynės

- 1 Olimpinės žaidynės – tai ne šalių, o individualios arba komandinės sportininkų varžybos. Jose dalyvauja NOK atrinkti sportininkai, kurių paraiškas priima TOK. Sportininkų varžyboms techniškai vadovauja atitinkamos TF.
- 2 Olimpinės žaidynės sudaro vasaros olimpinės žaidynės, dar vadinamos olimpiados žaidynėmis, ir žiemos olimpinės žaidynės. Žiemos sporto šakomis pripažįstamos tik tos sporto šakos, kurios kultivuojamos ant sniego arba ledo.

Oficialus 6 taisyklės išaiškinimas

- 1 *Olimpiada apima ketverių iš eilės kalendorinių metų, kurie prasideda pirmųjų metų sausio 1 dieną ir baigiasi ketvirtųjų metų gruodžio 31 dieną, laikotarpi.*
- 2 *Olimpiados skaičiuojamos iš eilės nuo pirmųjų olimpiados žaidynių, kurios įvyko 1896 m. Atėnuose.*
- 3 *Žiemos olimpinės žaidynės skaičiuojamos iš eilės pagal šių žaidynių rengimo eilės tvarką.*

---

7 Teisės į olimpinės žaidynes ir olimpinė nuosavybė*

- 1 TOK, kaip olimpiniam judėjimui vadovaujanti organizacija, atsako už olimpinio judėjimo vertybių puoselėjimą, materialinę pagalbą olimpinėms žaidynėms organizuoti ir informacijai apie jas skleisti, pagalbą TF, NOK ir olimpinėms žaidynėms besirengiantiems sportininkams. Tarptautiniam olimpiniam komitetui priklauso visos teisės į olimpinės žaidynes ir šioje taisyklėje aprašytą olimpinę nuosavybę, galinčią duoti pajamų iškeltiems tikslams pasiekti. Olimpinis judėjimas ir jo dalyviai, gaunantys naudos iš šių pajamų, yra suinteresuoti, kad visos šios teisės ir olimpinė nuosavybė būtų kuo geriau visų suinteresuotųjų šalių saugoma, o jų naudojimą patvirtintų TOK.

- 2 Olimpinės žaidynės yra išskirtinė TOK nuosavybė, jam priklauso visos su olimpinėmis žaidynėmis susijusios teisės; ypač visos teisės (bet jomis neapsiribojant), susijusios su a) olimpinių žaidynių organizavimu, naudojimu ir rinkodara, b) leidimu fiksuoti olimpinių žaidynių judančius ir nejudančius vaizdus bei naudoti juos žiniasklaidoje, c) olimpinių žaidynių garso ir vaizdo įrašų registravimu ir d) kūrinių ar signalų, įkūnijančių olimpinių žaidynių garso ir vaizdo registracijas ar įrašus, transliavimu, perdavimu, retransliavimu, atgaminimu, rodymu, platinimu, prieinamumo užtikrinimu ar kitoku viešinimu bet kokiais dabar žinomomis ar tomis priemonėmis, kurios bus sukurtos ateityje.
- 3 TOK nustato visų duomenų, susijusių su olimpinėmis žaidynėmis ir jų metu vykstančiomis varžybomis bei sporto renginiais, prieigos ir naudojimo sąlygas.
- 4 Olimpinis simbolis, vėliava, šūkis, himnas, pavadinimai (įskaitant, bet neapsiribojant pavadinimais „olimpinės žaidynės“ ir „olimpiados žaidynės“), ženklai, emblemos, ugnis ir deglai, kaip nustatyta 8–14 taisyklėse, taip pat kiti muzikiniai kūriniai, garso ir vaizdo kūriniai arba kiti kūrybiniai darbai ar dirbiniai, kuriuos olimpinės žaidynės užsako TOK, NOK ir (ar) OŽOK, dėl patogumo gali būti bendrai ar ats-kirai vadinami „olimpine nuosavybe“.
Tarptautiniam olimpiniam komitetui išskirtinai priklauso visos teisės į visą olimpinę nuosavybę, taip pat visos teisės ją naudoti, įskaitant (bet neapsiribojant) olimpinės nuosavybės naudojimą pelno, komerciniais ar reklamos tikslais. TOK gali visas ar dalį savo teisių perleisti kitiems asmenims TOK Vykdomojo komiteto nustatytais sąlygomis.

---

8 Olimpinis simbolis*

Olimpinis simbolis yra atskirai naudojami penki sunerti vienodo dydžio vienos arba penkių skirtingų spalvų žiedai (olimpiniai žiedai). Jeigu naudojami penkių skirtingų spalvų žiedai, spalvos iš kairės į dešinę yra tokios: mėlyna, geltona, juoda, žalia ir raudona. Iš kairės į dešinę žiedai sunerti tokia tvarka: mėlynas, juodas ir raudonas yra viršuje, geltonas ir žalias – apačioje (žr. žemiau pavaizduotą paveikslėlį). Olimpinis simbolis vaizduoja olimpinio judėjimo veiklą ir reiškia penkių žemynų sąjungą bei viso pasaulio sportininkų susitikimą olimpinėse žaidynėse.

---

9 Olimpinė vėliava*

Olimpinė vėliava yra balta, be apvadų. Jos centre – penkių spalvų olimpinis simbolis.

---

10 Olimpinis šūkis*

Olimpinis šūkis „Greičiau, aukščiau, stipriau – kartu“ reiškia olimpinio judėjimo siekius. Tai yra originalaus lotyniško šūkio adaptacija; jis dabar skamba taip: „Citius, Altius, Fortius – Communiter“.

---

11 Olimpinės emblemos*

Olimpinė emblema – tai vientisa kompozicija, kurioje olimpiniai žiedai sujungti su kitu skiriamuoju elementu.

---

12 Olimpinis himnas*

Olimpinis himnas – tai Spiros Samaros (arba Spyridon Samaras) sukurtas muzikinis kūrinys, pavadintas „Olimpinio himnu“.

---

13 Olimpinė ugnis, olimpiniai deglai*

- 1 Olimpinė ugnis – tai liepsna, kuri uždegama Olimpijoje, o ceremonijai vadovauja TOK.
- 2 Olimpinis deglas – tai nešiojamasis deglas (arba jo modelis), patvirtintas TOK ir naudojamas olimpinei ugniai įžiebti.

---

14 Olimpiniai ženklai*

Olimpiniai ženklai – tai bet koks vaizdinis ar garsinis bet kokių sąsajų ir ryšių su olimpinėmis žaidynėmis, olimpinio judėjimu ar kitomis jų dalimis atvaizdavimas.

Oficialus 7-14 taisyklės išaiškinimas

1 Teisinė apsauga:

1.1. TOK gali imtis visų reikalingų priemonių, kad ir nacionaliniu, ir tarptautiniu lygiu teisiškai apgintų savo teises į olimpinės žaidynes ir bet kurią kitą olimpinę nuosavybę.

1.2. Kiekvienas NOK yra atsakingas Tarptautiniam olimpiniam komitetui už tai, kad jo šalyje būtų laikomasi 7–14 taisyklių ir oficialaus jų išaiškinimo. NOK turi imtis priemonių, kuriomis būtų uždrausta naudoti bet kokią olimpinę nuosavybę, jei tai prieštarauja bet kuriai šiai taisyklei ar oficialiam jų išaiškinimui. NOK taip pat turi stengtis TOK vardu užtikrinti TOK olimpinės nuosavybės apsaugą.

1.3. Kai nacionaliniai įstatymai, prekės ženklo registracija ar bet koks kitas teisinis dokumentas nacionaliniam olimpiniam komitetui suteikia teisę ginti olimpinį simbolį ar bet kurią kitą olimpinę nuosavybę, toks NOK šiomis teisėmis gali naudotis tik laikydamasis Olimpinės chartijos ir TOK duotų nurodymų.

1.4. NOK bet kuriuo metu gali kreiptis į TOK pagalbos, jei prisireikia bet kurios olimpinės nuosavybės teisinę apsaugą užtikrinti ir visiems dėl šių klausimų kylantiems ginčams su trečiosiomis šalimis išspręsti.

1.5. TOK bet kuriuo metu gali kreiptis į NOK pagalbos, jei prisireikia bet kurios olimpinės nuosavybės teisinę apsaugą užtikrinti ir visiems dėl šių klausimų kylantiems ginčams su trečiosiomis šalimis išspręsti.

2 TOK arba TOK įgaliotos ar licenciją gavusios trečiosios šalys olimpinę nuosavybę naudoja šia tvarka:

2.1. TOK gali sukurti vieną arba kelias olimpines emblemas ir jas naudoti savo nuožiūra.

2.2. TOK ar jo įgaliotas asmuo gali naudoti olimpinį simbolį, olimpines emblemas ar bet kurią kitą TOK priklausančią olimpinę nuosavybę nacionalinio olimpinio komiteto šalyje, jei laikomasi šių sąlygų:

2.2.1. Visoms rėmimo ir paslaugų ar prekių tiekimo sutartims įgyvendinti bei visoms rinkodaros iniciatyvoms, kurios nėra nurodytos toliau pateiktame 2.2.2 punkte, toks naudojimas neturėtų sukelti rimtos žalos susijusių NOK interesams, o sprendimas bus priimtas TOK konsultuojantis su tokiu NOK, kuris gaus dalį grynujų pajamų, igytų iš tokio naudojimo.

2.2.2. Pagal visas licencijų sutartis NOK gaus pusę visų grynujų pajamų iš tokio naudojimo, atskaičiavus visus mokesčius ir su tuo susijusias išlaidas. NOK bus iš anksto informuota apie bet kokią tokį naudojimą.

2.3. TOK savo nuožiūra gali leisti olimpinių žaidynių transliuotojams olimpinių žaidynių transliacijų reklamai naudoti TOK olimpinių simbolių, olimpines emblemas ar kitą TOK ir OŽOK priklausančią olimpinę nuosavybę. Šio išaiškinimo 2.2.1 ir 2.2.2 punktų nuostatos tokiu atveju netaikomos.

3 Olimpinio simbolio, vėliavos, šūkio ir himno naudojimas:

3.1. Pagal šio išaiškinimo 2.2 punktą TOK gali savo nuožiūra naudoti olimpinių simbolių, olimpinių vėliavų, olimpinių šūkių ir olimpinių himnų.

3.2. Nacionaliniai olimpiniai komitetai, iš anksto gavę TOK Vykdomojo komiteto sutikimą, gali naudoti olimpinių simbolių, olimpinių vėliavų, olimpinių šūkių ir olimpinių himnų tik savo pelno nesiekiančioje veikloje su sąlyga, kad toks naudojimas prisidės prie olimpinio judėjimo plėtros ir nežeims jo orumo.

4 NOK arba OŽOK kuria ir naudoja olimpinių emblemas šia tvarka:

4.1. NOK arba OŽOK gali sukurti olimpinių emblemas, kurias turi patvirtinti TOK.

- 4.2. TOK gali patvirtinti olimpinės emblemos dizainą, jei mano, kad ji skiriasi nuo kitų olimpinių emblemy.
- 4.3. Olimpinėje emblemoje esančio olimpinio simbolio užimamas plotas neturi viršyti vienos trečiosios emblemos ploto dalies. Be to, olimpinis simbolis į olimpinę emblemą turi tilpti visas ir negali būti niekaip pakeistas.
- 4.4. Be to, NOK olimpinė emblema turi atitikti šiuos reikalavimus:
- 4.4.1. Emblemos dizainas turi aiškiai atskleisti sąsajas su atitinkamo NOK šalimi.
  - 4.4.2. Skiriamasis emblemos elementas neturi apsiriboti vien tik šalies, kuriai atstovauja NOK, pavadinimu ar jo santrumpa.
  - 4.4.3. Skiriamajame emblemos elemente neturi būti nuorodos į olimpines žaidynes, konkrečių datą ar įvykį, kad nebūtų apibrėžtos laiko ribos.
  - 4.4.4. Skiriamajame emblemos elemente neturi būti universalaus ar tarptautinio pobūdžio šūkių, pavadinimų arba plačiai paplitusių posakių.
- 4.5. Be ankstesniuose 4.1, 4.2 ir 4.3 punktuose išdėstytų reikalavimų, OŽOK olimpinė emblema turi atitikti šiuos reikalavimus:
- 4.5.1. Emblemos dizainas turi aiškiai atskleisti jos sąsajas su olimpinėmis žaidynėmis, kurias organizuoja atitinkamas OŽOK.
  - 4.5.2. Skiriamasis emblemos elementas neturi apsiriboti vien tik atitinkamo OŽOK šalies pavadinimu ar jo santrumpa.

4.5.3. Skiriamajame emblemos elemente neturi būti universalaus ar tarptautinio pobūdžio šūkių, pavadinimų arba plačiai paplitusių posakių.

4.6. Bet kuri kita olimpinė emblema, kurią TOK buvo patvirtinęs iki šių nuostatų įsigaliojimo, išlieka teisėta.

4.7. Kada ir kur tik įmanoma, NOK savo šalyje turi įregistruoti savo olimpinę emblemą ir taip užtikrinti jos teisinę apsaugą. NOK privalo ją įregistruoti per šešis mėnesius nuo TOK patvirtinimo momento ir pateikti emblemos registracijos įrodymą Tarptautiniam olimpiniam komitetui. TOK gali atšaukti olimpinės emblemos patvirtinimą, jeigu NOK nesiims visų reikiamų priemonių savo olimpinei emblemai apsaugoti ir apie tokią apsaugą nepraneš TOK. Taip pat pagal TOK nustatytus reikalavimus ir OŽOK privalo užtikrinti savo olimpinių emblemų teisinę apsaugą. Jokia NOK ir OŽOK panaudota apsauga negali būti nukreipta prieš TOK.

4.8. Olimpinės emblemos naudojimas visais reklamos, komercijos ar pelno tikslais turi atitikti tolesniuose 4.9 ir 4.10 punktuose išdėstytas sąlygas.

4.9. Visi NOK arba OŽOK, norintys tiesiogiai ar per trečiąsias šalis naudoti savo olimpinę emblemą reklamos, komercijos ar pelno tikslais, turi laikytis šio oficialaus išaiškinimo ir užtikrinti, kad jo laikytųsi trečiosios šalys.

4.10. Visas sutartis ir susitarimus, įskaitant tuos, kuriuos sudaro OŽOK, turi pasirašyti arba patvirtinti atitinkamas NOK. Visos sutartys ir susitarimai turi remtis šiais principais:

4.10.1. NOK olimpinės emblemos gali būti naudojamos tik šio NOK šalies teritorijoje; minėtos emblemos, taip pat visi kiti su olimpizmu susiję simboliai, emblemos, ženklai ar NOK pavadinimai negali būti naudojami jo-kiais reklamos, komercijos ar pelno tikslais kito NOK šalyje be jo išankstinio raštiško sutikimo.

4.10.2. *Tas pats taikoma ir OŽOK emblemoms, kitiems olimpiniams simboliams, emblemoms, ženklams ir OŽOK pavadinimams, susijusiems su olimpizmu – jie negali būti naudojami jokiais reklamos, komercijos ar pelno tikslais kito NOK šalyje be išankstinio raštiško tokio NOK sutikimo.*

4.10.3. *Visais atvejais visų OŽOK sudarytų sutarčių galiojimo terminas turi baigtis ne vėliau kaip atitinkamų olimpinų žaidynių metų gruodžio 31 d.*

4.10.4. *Olimpinės emblemos naudojimas turi prisidėti prie olimpinio judėjimo plėtros ir nežeminti jo orumo; bet kokios olimpinės emblemos sąsajos su gaminiais ar paslaugomis yra draudžiamos, jeigu jos neatitinka pagrindinių Olimpinės chartijos principų arba TOK vaidmens, kaip nurodyta šioje Olimpinėje chartijoje.*

4.10.5. *TOK pareikalavus, visi NOK arba OŽOK privalo jam pateikti visų sutarčių, kurių šalimi jis yra, kopijas.*

5 *Pašto ženklai:*

TOK, bendradarbiaudamas su atitinkamų šalių NOK, skatina naudoti olimpinį simbolį pašto ženkluose, kuriuos, bendradarbiaudamas su TOK, jo nustatytais sąlygomis leidžia kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos.

6 *Olimpinės žaidynės užsakyti kūriniai:*

Olimpinės žaidynės rengiančios šalies NOK ir OŽOK turi užtikrinti, kad intelektinės nuosavybės teisių į visus muzikos kūrinius, garso ir vaizdo kūrinius arba kitus kūrybinius darbus ar dirbinius, užsakytus olimpinėms žaidynėms, priskyrimo Tarptautiniam olimpiniam komitetui tvarka ji tenkintų.

2 TARPTAUTINIS OLIMPINIS KOMITETAS (TOK)

---

15 Teisinis statusas

- 1 TOK – tai tarptautinė nevyriausybinė, juridinio asmens statusą turinti, asociacijos pagrindu sukurta ne pelno organizacija, pripažinta Šveicarijos federalinės tarybos pagal 2000 m. lapkričio 1 d. sutartį.
- 2 TOK būstinė yra Lozanoje (Šveicarija), olimpinėje sostinėje.
- 3 TOK veiklos tikslas – vykdyti Olimpinėje chartijoje jam numatytą misiją, vaidmenį ir pareigas.
- 4 Vykdydamas savo misiją ir atlikdamas priskirtą vaidmenį, TOK gali steigti, įsigyti ar kitaip kontroliuoti kitas juridines institucijas, tokias kaip fondai ar korporacijos.

---

16 Nariai*

- 1 TOK sudėtis: tinkamumo kriterijų atitikimas, kvietimas į organizaciją, rinkimai, priėmimas ir TOK nario statusas:

1.1. TOK nariai yra fiziniai asmenys. Bendras TOK narių skaičius, pagal oficialų 16 taisyklės išaiškinimą, negali viršyti 115. TOK sudaro:

1.1.1. Dauguma narių, kurių bendras skaičius negali viršyti 70, nesusijusių su jokia konkrečia funkcija arba padaliniu, įskaitant ne daugiau kaip 7 narius, kurie gali būti renkami ypatingais atvejais, nepriklausomai nuo to, kokiai šaliai jie atstovauja, ir neatsižvelgiant į NOK reikalavimus; išskyrus minėtus 7 narius, visiems taikomas oficialus 16.2.2.5 taisyklės išaiškinimas; remiantis oficialiu 16 taisyklės išaiškinimu, tarp narių negali būti daugiau nei po vieną konkrečios šalies atstovą;

1.1.2. Aktyvūs sportininkai, kurių skyrimo tvarka nustatyta oficialiame 16.2.2.2 taisyklės išaiškinime; jų bendras skaičius negali viršyti 15;

1.1.3. Prezidentai ar asmenys, tarptautinėse federacijose, TF asociacijose ar kitose TOK pripažintose organizacijose užimantys vykdomųjų vadovų ar aukštesniųjų vadovų pareigas; jų bendras skaičius negali viršyti 15;

1.1.4. Prezidentai ar nacionaliniuose olimpinuose komitetuose, pasaulio arba žemynų NOK asociacijose vykdomųjų vadovų ar aukštesniųjų vadovų pareigas užimantys asmenys; jų bendras skaičius negali viršyti 15; Tarptautiniame olimpiname komitete tarp jų gali būti ne daugiau kaip po vieną konkrečios šalies atstovą.

1.2. TOK samdo ir renka savo narius iš reikalavimus atitinkančių asmenų, kurių kvalifikaciją vertina remdamasis oficialiu 16 taisyklės išaiškinimu.

1.3. TOK naujus narius priima per ceremoniją, kurios metu jie pasižada vykdyti pareigas ir priima šią prielaidą:

„Turėdamas garbę tapti Tarptautinio olimpinio komiteto nariu ir visiškai suprasdamas su šiomis pareigomis susijusią atsakomybę, pasižadu visomis išgalėmis tarnauti olimpiniam judėjimui.

Pasižadu laikytis Olimpinės chartijos nuostatų ir vykdyti Tarptautinio olimpinio komiteto sprendimus.

Pasižadu atsispirti bet kokiai politinei ar komercinei įtakai ir nesivadovauti jokiais rasiniais ar religiniais sumetimais.

Pasižadu visapusiškai laikytis TOK etikos kodekso,

Pasižadu kovoti su visomis diskriminacijos išraiškėmis ir visomis aplinkybėmis atsivadavusiai ginti Tarptautinio olimpinio komiteto ir olimpinio judėjimo interesus.“

- 1.4. TOK nariai atstovauja TOK ir olimpinio judėjimo interesams, juos propaguoja savo šalyse ir olimpinio judėjimo organizacijose, kurioms priklauso.
- 1.5. TOK nariai negali iš vyriausybės, organizacijų ar trečiųjų šalių prisiimti jokių priesakų ar įpareigojimų, trukdančių laisvai veikti ir nepriklausomai balsuoti.
- 1.6. TOK nariai nėra asmeniškai atsakingi už TOK skolas ar įsipareigojimus.
- 1.7. Pagal 16.3 taisyklę kiekvienas TOK narys renkamas aštuonerių metų laikotarpiui su galimybe ateityje būti perrinktam vienai ar kelioms kadencijomis. Perrinkimo procedūrą nustato TOK Vykdo-masis komitetas.

2 Pareigos:

Kiekvienas TOK narys turi vykdyti šias pareigas:

- 2.1. laikytis Olimpinės chartijos, Etikos kodekso ir kitų TOK norminių dokumentų;
- 2.2. dalyvauti TOK sesijose;
- 2.3. dalyvauti TOK komisijų, į kurias yra paskirtas, darbe;
- 2.4. prisidėti prie olimpinio judėjimo plėtros ir propagavimo;
- 2.5. prižiūrėti TOK programų įgyvendinimą savo šalyje ir olimpinio judėjimo organizacijoje, kuriai priklauso;

2.6. prezidento prašymu informuoti jį apie olimpinio judėjimo plėtrą ir propagavimą bei šio judėjimo poreikius savo šalyje ir olimpinio judėjimo organizacijoje, kuriai priklauso;

2.7. nedelsiant informuoti TOK prezidentą apie visus įvykius, galinčius trukdyti laikytis Olimpinės chartijos nuostatų arba kitokiu būdu neigiamai veikti olimpinį judėjimą savo šalyje ir olimpinio judėjimo organizacijoje, kuriai priklauso;

2.8. vykdyti kitas prezidento pavestas užduotis.

3 Narystės nutraukimas:

TOK narystė nutraukiama esant šioms aplinkybėms:

3.1. Atsistatydinus:

Kiekvienas TOK narys gali bet kuriuo metu nutraukti savo narystę TOK, TOK prezidentui įteikdamas raštinę atsistatydinimo pareiškimą. Prieš priimdamas atsistatydinimo pareiškimą, TOK Vykdomasis komitetas gali paprašyti pageidaujancio atsistatydinti nario pateikti paaiškinimą.

3.2. Neperrinkus:

Bet kuris TOK narys netenka narystės be jokių papildomų formalumų, jeigu jis neperrenkamas pagal 16.1.7 taisyklę, oficialų 16.2.5 taisyklės išaiškinimą ir atskirais oficialaus 16.2.6.2 taisyklės išaiškinimo atvejais.

3.3. Suėjus ribiniam amžiui:

3.3.1. Bet kuris TOK narys kalendorinių metų, kuriais jam sukanka 70 metų, pabaigoje netenka narystės pagal 16.3.3.2 taisyklę ir oficialų 16.2.6.1 taisyklės išaiškinimą.

3.3.2. Ribinio amžiaus prailginimas:

3.3.2.1. TOK Vykdomojo komiteto siūlymu, TOK sesija gali prailginti bet kurio TOK nario, kuriam netaikomos oficialiame 16.2.6.1 taisyklės išaiškinime numatytos pereinamosios nuostatos, ribinį amžių.

3.3.2.2. Bet kuriuo metu ribinis amžius negali būti ilginamas daugiau nei dešimčiai TOK narių.

3.3.2.3. Bet kurio nario atžvilgiu ribinis amžius pratęsiamas ne daugiau kaip ketveriems metams.

3.3.2.4. TOK sesijoje balsavimas vyksta slapta, sprendimas priimamas paprastąja balsų dauguma.

3.4. Nelankant TOK sesijų ar aktyviai nedalyvaujant TOK veikloje:

Bet kuris TOK narys be jokio savo iniciatyva pateikto pareiškimo netenka narystės, jeigu, išskyrus nenugalimos jėgos (force majeure) sukeltas aplinkybes, dvejus metus iš eilės nelanko TOK sesijų ar jame nevykdo jokios aktyvios veiklos. Tokiais atvejais narystės nutraukimas Vykdomojo komiteto siūlymu patvirtinamas TOK sesijos sprendimu.

3.5. Pasikeitus gyvenamajai vietai ar pagrindinių interesų centrui:

Remiantis 16.1.1.1 taisykle, bet kuris TOK narys netenka narystės, jeigu perkėlė savo gyvenamąją vietą ar pagrindinių interesų centrą į kitą šalį nei ta, kuri buvo jo nurodytoji išrinkimo metu.

Šiuo atveju narystės nutraukimas TOK Vykdomojo komiteto siūlymu patvirtinamas TOK sesijos sprendimu, atsižvelgus į visas atitinkamas individualias aplinkybes.

3.6. Kai nariai buvo išrinkti kaip aktyvūs sportininkai:

Remiantis 16.1.1.2 taisykle, bet kuris TOK narys netenka narystės, jei jis nebėra TOK sportininkų komisijos narys.

3.7. Prezidentams ar asmenims, nacionaliniuose olimpiniuose komitetuose arba pasaulio ar žemynų NOK asociacijose, tarptautinėse federacijose, TF asociacijose ar kitose TOK pripažintose orga-nizacijose užimantiems vykdomųjų vadovų ar aukštesniųjų vadovų pareigas, nustojus vykdyti savo funkcijas:

Bet kuris TOK narys, kaip nurodo 16.1.1.3 arba 16.1.1.4 taisyklės, netenka narystės, kai nustoja vykdyti funkciją, kurią jis atliko, kai buvo išrinktas į TOK.

3.8. Pašalinus:

3.8.1. TOK narys gali būti pašalintas TOK sesijos sprendimu, jeigu sulaužė priesaiką arba TOK sesija nusprendžia, kad šis narys nepaisė TOK interesų, tyčia juos kompromitavo arba dėl savo elgesio nenusipelno būti TOK nariu.

3.8.2. Sprendimas pašalinti TOK narį priimamas per TOK sesiją TOK Vykdomojo komiteto siūlymu. Toks sprendimas priimamas dviejų trečdalių balsų dauguma. Šalinamas narys turi teisę būti išklaustas; tokia teisė apima teisę susipažinti su kaltinimais, teisę asmeniškai pasisakyti arba teisę į gynybą raštu.

3.8.3. Kol TOK sesija sprendžia dėl siūlymo narį pašalinti, TOK Vykdomasis komitetas gali laikinai sustabdyti narystę ir atimti iš tokio nario visas ar dalį narystės jam suteiktų teisių, privilegijų ir funkcijų.

3.8.4. Iš TOK pašalintas narys negali būti NOK, NOK asociacijos ar OŽOK nariu.

4 Garbės prezidentas, nusipelnę nariai, garbės nariai:

4.1. TOK Vykdomojo komiteto siūlymu TOK sesija gali išrinkti garbės prezidentu TOK narį, kuris itin gerai atliko pareigas būdamas TOK prezidentu. Garbės prezidentas turi teisę teikti siūlymus.

4.2. Bet kuris TOK narys, baigiantis kadenciją po ne mažiau kaip 10 metų tarnybos Tarptautiniame olimpiniam komitete ir išskirtinai gerai atlikęs savo pareigas, TOK Vykdomojo komiteto siūlymu gali TOK sesijos būti išrinktas TOK nusipelnusiu nariu.

4.3. TOK Vykdomojo komiteto siūlymu TOK sesija gali už ypatingus nuopelnus Tarptautiniam olimpiniam komitetui garbės nariais išrinkti žymius asmenis, kurie nebuvo TOK nariais.

4.4. Garbės prezidentas, nusipelnę nariai ir garbės nariai renkami iki gyvos galvos. Jie neturi balsavimo teisės ir negali pretenduoti į jokias pareigas Tarptautiniame olimpiniam komitete. 16.1.1–1.5, 16.1.7, 16.2, 16.3 taisyklių ir oficialaus 16.1 ir 16.2 taisyklių išaiškinimo nuostatos jiems netaikomos. Jų statusas gali būti panaikintas TOK sesijos sprendimu.

Oficialus 16 taisyklės išaiškinimas

1 Tinkamumas:

Kiekvienas 18 metų sulaukęs fizinis asmuo gali tapti TOK nariu, jei:

1.1. Šio asmens kandidatūra iškeliama laikantis 2.1 punkto reikalavimų;

1.2. Šis asmuo atitinka 2.2 punkto sąlygas;

1.3. Šią kandidatūrą išanalizavo ir savo įvertinimą pateikė Narių rinkimo komisija;

1.4. Šį asmenį TOK sesijai rinkti siūlo TOK Vykdomasis komitetas.

2 TOK narių rinkimo tvarka:

2.1. Kandidatūrų į TOK narius teikimas:

Teikti kandidatūras į TOK narius turi teisę šie asmenys ir organizacijos: TOK nariai, TF, TF asociacijos, NOK, NOK pasaulio ar žemynų asociacijos ir kitos TOK pripažintos organizacijos.

2.2. Kandidatūrų priėmimas:

Kad kandidatūros būtų priimtos, jos turi būti pateiktos prezidentui raštu ir atitikti šias sąlygas:

2.2.1. Visi asmenys ar organizacijos, teikiančios kandidatūrą į TOK narių poziciją, privalo prie kiekvienos kandidatūros aiškiai nurodyti, ar šis kandidatas siūlomas kaip aktyvus sportininkas pagal 2.2.2 punktą, ar kandidatūra susijusi su funkcijomis, kurias kandidatas vykdo vienoje iš organizacijų, minimų 2.2.3 ir 2.2.4 punktuose, ar kandidatas yra nepriklausomas asmuo, kaip nurodyta 2.2.5 punkte.

2.2.2. Jeigu kandidatas siūlomas kaip aktyvus sportininkas pagal 16.1.1.2 taisyklę, jis turi būti išrinktas arba paskirtas į TOK sportininkų komisiją ne vėliau kaip po vasaros ar žiemos olimpinių žaidynių, rengiamų po tų olimpinių žaidynių, kuriose šis kandidatas pastarąjį kartą dalyvavo, paskelbimo.

2.2.3. Jeigu kandidatūra susijusi su tam tikrų funkcijų vykdymu tarptautinėje federacijoje, TF asociacijoje ar ki-toje pagal 3.5 taisyklę TOK pripažintoje organizacijoje, toks kandidatas privalo eiti tos organizacijos prezidento pareigas arba užimti kitą vykdomojo ar aukštesniojo vadovo postą.

2.2.4. Jeigu kandidatūra susijusi su tam tikrų funkcijų vykdymu nacionaliniame olimpiame komitete arba pasaulio ar žemyno NOK asociacijoje, toks kandidatas privalo eiti tos organizacijos prezidento pareigas arba užimti kitą vykdomojo ar aukštesniojo vadovo postą.

2.2.5. Jeigu keliama bet kuri kita kandidatūra, toks kandidatas turi būti nepriklausomas asmuo, esantis šalyje, kurioje nuolat gyvena arba kuri yra jo interesų centras ir joje yra NOK, pilietis.

2.3. TOK narių rinkimų komisija:

2.3.1. Remiantis 1.1.1.TOK Vykdomojo komiteto nurodymu, TOK narių rinkimų komisijos užduotis – parengti reikavimus kandidatams ir siūlyti kandidatus, kad būtų užtikrinta įvairi ir subalansuota TOK sudėtis. Todėl TOK narių rinkimų komisija privalo įvertinti kiekvieną TOK nariu pretenduojantį tapti kandidatą pagal oficialų 21.3 taisyklės išaiškinimą ir per TOK prezidento nustatytą terminą TOK Vykdomajam komitetui pateikti kiekvieno kandidato raštišką įvertinimą.

2.3.2. TOK narių rinkimų komisija surenka visą reikiamą informaciją apie kandidatus, jų karjerą ir sportinę veiklą; komisija gali paprašyti kandidato pateikti rekomendacijų iš asmenų, kurie galėtų suteikti informacijos, taip pat prašyti informacijos iš kitų asmenų bei organizacijų ir konsultuotis su jais; komisija taip pat gali pakviesti kandidatą į pokalbį.

2.3.3. TOK narių rinkimų komisija tikrina kiekvieno kandidato tinkamumą, kilmę ir priimtinumą, o prireikus – ir kandidato, kaip aktyvaus sportininko, statusą bei funkcijas, su kuriomis kandidatūra siejama.

2.3.4. Vertindama kandidatų, susijusių su pareigomis TF arba NOK, TOK narių rinkimų komisija taip pat atsižvelgia į tai, ar kandidato atstovaujamoje TF arba NOK yra Sportininkų komisija, ar ji laikosi galiojančių TOK taisyklių, ar tokia TF ar NOK laikosi Olimpinės chartijos, Pasaulinio antidopingo kodekso ir Olimpinio judėjimo kodekso dėl manipulavimo sporto varžybomis prevencijos.

2.3.5. TOK narių rinkimo komisijoje turi būti bent po vieną TOK etikos komisijos ir TOK sportininkų komisijos atstovą.

2.4. Procedūra TOK vykdomajame komitete:

2.4.1. Tik TOK Vykdomasis komitetas gali siūlyti kandidatūrą TOK sesijai. Nusprendęs siūlyti kandidatūrą, TOK Vykdomasis komitetas ne vėliau kaip likus mėnesiui iki TOK sesijos pradžios pateikia TOK sesijai raštišką pasiūlymą, prie kurio prideda TOK narių rinkimų komisijos įvertinimą. TOK Vykdomasis komitetas gali išklausti kandidatą. Taip pat jis gali pasiūlyti keletą kandidatūrų į vieną TOK nario vietą.

2.4.2. Pagal minėtus 2.2.1 ir 2.2.2 punktus pasiūlytų aktyvių sportininkų kandidatūrų peržiūra gali būti paspartinta, o 2.4.1 punkte nurodytų terminų nesilaikoma tiek, kiek tai būtina, kad būtų galima pagreitinėti TOK sportininkų komisiją išrinktų aktyvių sportininkų tapimą naujais TOK nariais.

2.5. Procedūra TOK sesijoje:

2.5.1. TOK nariai gali būti išrinkti tik per TOK sesiją.

2.5.2. Narių rinkimų komisijos pirmininkas turi teisę pristatyti TOK sesijai komisijos nuomonę.

2.5.3. Visos TOK Vykdomojo komiteto siūlomos kandidatūros į TOK narius pateikiamos TOK sesijai balsuoti; TOK nariai renkami slaptu balsavimu; sprendimai priimami balsų dauguma.

2.6. Pereinamojo laikotarpio nuostatos:

TOK narių, išrinktų iki 110-osios TOK sesijos pabaigos (1999 m. gruodžio 11 d.), teisės užtikrinamos taip:

2.6.1. TOK narys, išrinktas iki 110-osios TOK sesijos pabaigos (1999 m. gruodžio 11 d.), privalo atsistatydinti kalendorinių metų, kuriais jam sukanka 80 metų, pabaigoje, išskyrus tą atvejį, jeigu jis išrinktas iki 1966 metų. Jeigu TOK narys sulaukia 80 metų būdamas prezidentu, viceprezidentu arba TOK Vykdomojo komiteto nariu, jis išeina į pensiją kitos TOK sesijos pabaigoje.

2.6.2. Apribojimas, kad iš vienos šalies gali būti išrenkamas tik vienas narys, kaip nurodyta 16.1.1.1 taisyklės paskutiniame sakinyje, netaikomas TOK nariams, kurie išrinkti iki 110-osios TOK sesijos pabaigos (1999 m. gruodžio 11 d.).

3 Narių registras:

TOK Vykdomasis komitetas saugo nuolatos atnaujinamą visų TOK narių, garbės prezidentų, nusipelnusių narių ir garbės narių registrą. Suspenduoti asmenys, jei tokių yra, išvardijami atskirai. Registre kaupiama pirminė informacija apie kiekvieno nario kandidatūrą ir nurodoma, ar kandidatas buvo siūlomas kaip aktyvus sportininkas, ar kaip tam tikrų funkcijų vykdytojas, ar kaip nepriklausomas asmuo.

4 Garbės prezidentas, nusipelnę nariai, garbės nariai:

4.1. Garbės prezidentas kviečiamas į olimpinės žaidynės, Olimpinių kongresą, TOK sesijas ir TOK Vykdomojo komiteto susirinkimus, kur jam numatyta vieta šalia prezidento. Garbės prezidentas turi teisę teikti patarimus.

4.2. Garbės nariai kviečiami į olimpines žaidynes, Olimpinių kongresą ir TOK sesijas, kur kiekvienam numatyta vieta. Prezidentui paprašius, jie gali teikti savo patarimus.

4.3. Nusipelnę nariai kviečiami į olimpines žaidynes ir Olimpinių kongresą, kur kiekvienam numatyta vieta. Be to, prezidentas gali pakviesti juos dalyvauti kituose TOK susitikimuose ar renginiuose.

---

17 Organizacinė struktūra

TOK įgaliojimus vykdo šios jo institucijos:

- 1 TOK sesija.
- 2 TOK vykdomasis komitetas.
- 3 Prezidentas.

---

18 TOK sesija*

- 1 TOK sesija yra visuotinis TOK narių susirinkimas. Tai aukščiausioji TOK institucija. Jos sprendimai yra galutiniai. Eilinė TOK sesija vyksta kartą per metus. Neeilinė TOK sesija šaukiama prezidento iniciatyva arba ne mažiau kaip vieno trečdaliai TOK narių raštišku prašymu.
- 2 TOK sesijos įgaliojimai yra šie:
  - 2.1. Priimti arba keisti Olimpinių chartiją;
  - 2.2. Rinkti TOK narius, garbės prezidentą, nusipelnčius narius ir garbės narius;

- 2.3. Rinkti TOK Vykdomojo komiteto prezidentą, viceprezidentą ir visus kitus TOK Vykdomojo komiteto narius;
  - 2.4. Rinkti olimpinių žaidynių miestus rengėjus;
  - 2.5. Rinkti miestą, kuriame vyks eilinė TOK sesija; prezidentas turi teisę išrinkti miestą, kuriame vyks neeilinė TOK sesija;
  - 2.6. Tvirtinti TOK metinės veiklos ir finansines ataskaitas;
  - 2.7. Skirti nepriklausomus TOK auditorius;
  - 2.8. Spręsti dėl visiško NOK, NOK asociacijų, TF, TF asociacijų ir kitų organizacijų pripažinimo arba pripažinimo panaikinimo;
  - 2.9. Pašalinti TOK narius ir atšaukti garbės prezidento, nusipelnusių narių ir garbės narių statusą;
  - 2.10. Atsižvelgiant į Sportininkų komisijos rekomendacijas, priimti arba keisti Sportininkų teisių ir pareigų deklaraciją, skatinti pagarbą šiai deklaracijai olimpiame judėjime;
  - 2.11. Spręsti kitus klausimus, numatytus įstatymuose ir Olimpinėje chartijoje.
- 3 Kad TOK sesija įvyktų, joje turi dalyvauti pusė visų balsavimo teisę turinčių TOK narių ir plius vienas. TOK sesija priima sprendimus balsų dauguma, tačiau norint pakeisti Olimpinės chartijos taisykles arba kitose Olimpinės chartijos dalyse išdėstytus pagrindinius olimpizmo principus reikalinga dviejų trečdalių balsų dauguma.

- 4 Kiekvienas narys turi vieną balsą. Susilaikysiujių, tušti arba sugadinti biuleteniai neįskaičiuojami į rei-kalau-jamą daugumą. Balsavimas pagal įgaliojimą yra draudžiamas. Slaptas balsavimas vyksta tada, kai to reika-lauja Olimpinė chartija, taip nusprendžia pirmininkas arba to prašo ne mažiau kaip vienas ketvirtadalis TOK sesijoje dalyvaujančių TOK narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, pirmininko balsas yra lemiamas.
- 5 Šios chartijos 18.3 ir 18.4 taisyklių nuostatos taikomos ir asmenų, ir olimpinės žaidynės rengiančių miestų rinkimams. Tačiau jeigu dalyvauja arba lieka du kandidatai, išrenkamas tas, kuris gavo daugiau balsų.
- 6 TOK sesija gali perduoti įgaliojimus Vykdomajam komitetui.

Oficialus 18 taisyklės išaiškinimas

- 1 *TOK Vykdomasis komitetas yra atsakingas už pasirengimą TOK sesijoms ir jų organizavimą, įskaitant visų su TOK sesijos organizavimu susijusių finansinių reikalų tvarkymą.*
- 2 *Apie numatomos eilinės TOK sesijos datą visiems TOK nariams pranešama ne vėliau, kaip likus šešiems mėne-siams iki TOK sesijos pradžios. TOK sesiją oficialiai sušaukia prezidentas savo sprendimu (potvarkiu), likus ne mažiau kaip trisdešimčiai dienų iki eilinės TOK sesijos ir ne mažiau kaip dešimčiai dienų iki neeilinės TOK sesijos. Kartu su šaukimu į TOK sesiją išsiunčiama darbotvarkė, kurioje turi būti nurodyta, kokie klausimai bus svarstomi TOK sesijoje.*
- 3 *TOK sesijai pirmininkauja prezidentas; jei jo nėra arba jis negali – dalyvaujantis viceprezidentas, turintis di-džiausią stažą, o jeigu ir jo nėra arba jis negali – dalyvaujantis TOK Vykdomojo komiteto narys, turintis didžiau-sią stažą.*
- 4 *Visi TOK sesijos sprendimai, tarp jų ir sprendimai dėl Olimpinės chartijos pakeitimo, įsigalioja nedelsiant, ne-bent TOK sesija nusprendžia kitaip. Neįtrauktas į TOK sesijos darbotvarkę klausimas gali būti svarstomas tik tokiu atveju, jeigu to reikalauja vienas trečdalis TOK narių arba jeigu tai leidžia pirmininkas.*

5 *TOK narys privalo nusišalinti nuo balsavimo esant šioms aplinkybėms:*

5.1. *kai balsuojama dėl olimpinės žaidynės rengiančio miesto kandidatūros, o kandidatuojantis miestas ar bet kuri kita institucija yra toje šalyje, kurios pilietis yra TOK narys;*

5.2. *kai balsuojama dėl olimpinės TOK sesijos, Olimpino kongreso ar kurio nors kito susirinkimo arba renginio vietos, o kandidatuojantis miestas ar bet kuri kita institucija yra toje šalyje, kurios pilietis yra TOK narys;*

5.3. *kai balsuojama dėl kandidato narystės TOK, o kandidatas yra tos pačios šalies, kaip ir TOK narys, pilietis;*

5.4. *kai balsuojama dėl posto TOK Vykdomajame komitete ar dėl bet kurių kitų pareigų, o kandidatas yra tos pačios šalies, kaip ir TOK narys, pilietis;*

5.5. *kai balsuojama dėl bet kurio kito klausimo, susijusio su šalimi, kurios pilietis yra TOK narys, ar su tos šalies NOK.*

Jei kyla abejonių, pirmininkas priima sprendimą, ar atitinkamas narys gali dalyvauti balsavime.

6 *Visų rinkimų, išskyrus prezidento, tvarką nustato prezidentas. Prezidento rinkimų tvarką nustato TOK Vykdomasis komitetas.*

7 *Visas su TOK sesija ir balsavimu susijusias procedūras, kurių nenustato Olimpinė chartija, nustato prezidentas.*

8 *TOK sesija gali vykti telekonferencijos, vaizdo konferencijos forma ar bet kokiomis kitomis tinkamomis elektroninėmis priemonėmis ir per ją galima priimti atitinkamus sprendimus.*

9 *Prezidentas arba TOK Vykdomasis komitetas gali TOK nariams pateikti rezoliuciją arba sprendimą, dėl kurių balsuojama raštu, įskaitant elektroniniu paštu ar bet kokiomis kitomis tinkamomis elektroninėmis priemonėmis. Šioms rezoliucijoms ir sprendimams priimti reikalingą balsų daugumą reglamentuoja Olimpinė chartija.*

---

19 TOK vykdomasis komitetas*

1 Sudėtis:

TOK Vykdomąjį komitetą sudaro prezidentas, keturi viceprezidentai ir dešimt kitų narių. Narių pasirinkimas atspindi TOK sesijos sudėtį. Per kiekvienus rinkimus TOK sesija turi užtikrinti, kad bus laikomasi čia minėto principo.

2 Rinkimai, kadencija, įgaliojimų atnaujinimas ir laisvos vietos:

2.1. Visi TOK Vykdomojo komiteto nariai renkami TOK sesijoje balsų dauguma slaptu balsavimu.

2.2. Viceprezidentų ir kitų dešimties TOK Vykdomojo komiteto narių kadencija trunka ketverius metus. Narys į TOK Vykdomąjį komitetą gali būti renkamas daugiausia dviem kadencijoms iš eilės, neatsižvelgiant į tai, kokias pareigas jis ėjo.

2.3. Jeigu narys išbuvo dvi kadencijas iš eilės, kaip nustatyta 19.2.2 taisyklėje, pakartotinai į TOK Vykdomąjį komitetą jis gali būti renkamas ne anksčiau kaip po dvejų metų. Ši nuostata netaikoma prezidento rinkimams, nes šioms pareigoms laukimo laikotarpis nenustatytas.

2.4. TOK Vykdomajame komitete atsiradus bet kokiai laisvai vietai, išskyrus prezidento, naujas narys į šią vietą ketverių metų kadencijai renkamas per artimiausią TOK sesiją.

2.5. Visi TOK Vykdomojo komiteto nariai pradeda arba atnaujiną savo kadenciją, pasibaigus TOK sesijai, per kurią buvo išrinkti. Jų kadencija baigiasi kartu su paskutine eiline TOK sesija, vykstančia tais metais, kai turi baigtis jų įgaliojimai.

2.6. Šioje taisyklėje metai reiškia laikotarpį tarp dviejų viena po kitos einančių eilinių TOK sesijų.

3 Įgaliojimai, atsakomybė ir pareigos:

TOK Vykdomasis komitetas prisiima atsakomybę už TOK administravimą ir bendrųjų reikalų tvarkymą. Visų pirma, jis vykdo šias funkcijas:

3.1. kontroliuoja, kaip laikomasi Olimpinių chartijos;

3.2. tvirtina visas su veiklos organizavimu susijusias vidaus tvarkos taisykles;

3.3. pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus ir Šveicarijos teisę rengia TOK metines veiklos ir finansines ataskaitas bei kartu su auditorių ataskaita teikia jas TOK sesijai tvirtinti;

3.4. teikia TOK sesijai pranešimą apie visus siūlomus taisyklių ir išaiškinimų pakeitimus;

3.5. teikia TOK sesijai pavardes asmenų, kuriuos siūlo rinkti į TOK;

3.6. nustato ir prižiūri kandidatūrų rengti olimpinės žaidynes priėmimo ir atrankos procedūrą;

3.7. rengia TOK sesijų darbotvarkes;

3.8. prezidento siūlymu skiria ir atleidžia generalinį direktorių. Sprendimus dėl jam mokamos kompensacijos ir nuobaudų priima prezidentas;

3.9. vadovaudamasis įstatymu užtikrina tinkamą visų protokolų, finansinių ataskaitų ir kitų TOK įrašų, tarp jų visų TOK sesijų, TOK Vykdomojo komiteto ir kitų komisijų ar darbo grupių susitikimų protokolų, saugojimą;

3.10. priima visus sprendimus ir leidžia teisiškai privalomus TOK reglamentus pasirinkta tinkamiausia forma, pavyzdžiui, kodeksus, potvarkius, normas, gaires, vadovus, instrukcijas, reikalavimus ir kitus sprendimus, įskaitant (bet neapsiribojant) visus norminius aktus, būtinus tinkamam Olimpinės chartijos įgyvendinimui ir olimpinių žaidynių rengimui užtikrinti;

3.11. bent vieną kartą per dvejus metus organizuoja periodinius susitikimus su TF ir NOK. Šiems susitikimams pirmininkauja TOK prezidentas. Pasikonsultavęs su atitinkamomis institucijomis, jis nustato procedūras ir parengia darbotvarkę;

3.12. įsteigia ir skiria TOK garbės apdovanojimus;

3.13. vykdo visus kitus įgaliojimus ir pareigas, kurių įstatymas ar Olimpinė chartija nepriskiria TOK sesijai ar prezidentui.

4 Įgaliojimų delegavimas:

TOK Vykdomasis komitetas gali perduoti savo įgaliojimus vienam ar daugiau TOK Vykdomojo komiteto narių, TOK komisijoms, TOK administracijos nariams, kitoms institucijoms ar tretiesiems asmenims.

Oficialus 19 taisyklės išaiškinimas

- 1 *Prezidentas yra atsakingas už visų TOK Vykdomojo komiteto susirinkimų organizavimą ir pasirengimą jiems. Šiuo tikslu jis gali perleisti dalį ar visus savo įgaliojimus generaliniam direktoriui.*
- 2 *TOK Vykdomasis komitetas renkasi prezidento kvietimu arba mažiausiai dešimt dienų prieš susirinkimą pareikalavus narių daugumai. Pranešime dėl susirinkimo turi būti nurodyti klausimai, kurie bus svarstomi susirinkimo metu.*
- 3 *TOK Vykdomojo komiteto susirinkimui pirmininkauja prezidentas; jei jo nėra arba jis negali – dalyvaujantis viceprezidentas, sukaupęs didžiausią šio darbo stažą, o jeigu ir jo nėra arba jis negali – dalyvaujantis TOK Vykdomojo komiteto narys, turintis didžiausią šio darbo stažą.*
- 4 *Būtinas TOK Vykdomojo komiteto posėdžio kvorumas – aštuoni nariai.*
- 5 *TOK Vykdomojo komiteto sprendimai priimami balsų dauguma.*
- 6 *Kiekvienas narys turi vieną balsą. Susilaikysiujių ir tušti arba sugadinti biuleteniai neįskaičiuojami į reikalaujamą daugumą. Balsavimas pagal įgaliojimą yra draudžiamas. Slaptas balsavimas vyksta tada, jei to reikalauja Olimpinė chartija, taip nusprendžia pirmininkas arba to prašo ne mažiau kaip vienas ketvirtadalis TOK sesijoje dalyvaujančių TOK narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, susirinkimo pirmininko balsas yra lemiamas.*
- 7 *TOK Vykdomojo komiteto narys turėtų nusišalinti nuo balsavimo esant aplinkybėms, išvardytoms oficialiame 18.5 taisyklės išaiškiniame.*

Jei kyla abejonių, pirmininkas priima sprendimą, ar atitinkamas narys gali dalyvauti balsavime.
- 8 *Visas su TOK Vykdomojo komiteto susirinkimu susijusias procedūras, kurių nereglamentuoja Olimpinė chartija, nustato prezidentas.*
- 9 *TOK Vykdomojo komiteto susirinkimai gali vykti telekonferencijos, vaizdo konferencijos forma ar bet kokiomis kitomis tinkamomis elektroninėmis priemonėmis ir tokių posėdžių metu galima priimti atitinkamus sprendimus.*

- 10 *Prezidentas TOK Vykdomojo komiteto nariams gali pateikti rezoliuciją arba sprendimą, dėl kurio balsuojama raštu, įskaitant faksu ar elektroniniu paštu arba kitomis tinkamomis elektroninėmis priemonėmis.*
- 11 *Visų susirinkimų protokolus ir kitus įrašus tvirtina prezidentas.*

---

20 Prezidentas*

- 1 TOK sesija iš savo narių slaptu balsavimu renka prezidentą aštuoneriems metams su galimybe jį perrinkti dar vienai ketverių metų kadencijai.
- 2 Prezidentas atstovauja TOK ir vadovauja visai jo veiklai.
- 3 Prezidentas gali imtis veiksmų arba priimti sprendimus TOK vardu, kai aplinkybės neleidžia to padaryti TOK sesijai arba TOK Vykdomajam komitetui. Tokie veiksmai arba sprendimai turi būti nedelsiant pateikti ratifikuoti kompetentingoms institucijoms.
- 4 Jeigu prezidentas negali eiti savo pareigų, jį pavaduoja didžiausią šio darbo stažą turintis viceprezidentas, kol prezidentas vėl gali eiti savo pareigas, o jeigu prezidentas negrįžtamai praranda gebėjimą vykdyti savo pareigas, – iki tol, kol artimiausioje TOK sesijoje bus išrinktas naujas prezidentas. Šis naujas prezidentas renkamas aštuoneriems metams su galimybe būti perrinktam dar vienai ketverių metų kadencijai.

Oficialus 20 taisyklės išaiškinimas

Kandidatai į prezidentus skelbiami likus trims mėnesiams iki TOK sesijos, per kurią vyksta prezidento rinkimai, pradžios. Tačiau šį terminą savo sprendimu gali pakeisti TOK Vykdomasis komitetas, jeigu, jo nuomone, egzistuoja sąlygos, pateisinančios tokį pakeitimą.

---

21 TOK komisijos*

TOK komisijos gali būti steigiamos siekiant patarti TOK sesijoms, TOK Vykdomajam komitetui arba prezidentui. Prezidentas, esant reikalui, įsteigia nuolatines arba laikinas (ad hoc) komisijas ar darbo grupes. Jei Olimpinių chartija ar specialieji TOK Vykdomojo komiteto norminiai aktai nenurodo kitaip, prezidentas tvirtina šių komisijų nuostatus, skiria visus jų narius ir sprendžia dėl komisijų paleidimo, kai nutaria, kad jos atliko savo užduotį. Nė vienas komisijos ar darbo grupės susirinkimas negali įvykti be išankstinio prezidento pritarimo, išskyrus tuos atvejus, kai Olimpinių chartija ar specialieji TOK Vykdomojo komiteto norminiai aktai nurodo kitaip. Prezidentas yra visų komisijų ir darbo grupių narys ex officio (pagal pareigas) ir turi viršenybę, kai dalyvauja jų posėdžiuose.

Oficialus 21 taisyklės išaiškinimas

1 TOK sportininkų komisija:

TOK sportininkų komisijos daugumą sudaro sportininkai, išrinkti olimpinėse žaidynėse dalyvaujančių atletų. Rinkimai vyksta vasaros arba žiemos olimpinių žaidynių metu pagal TOK Vykdomojo komiteto nustatytas taisykles ir konsultuojantis su TOK sportininkų komisija. Apie rinkimus tarptautinėms federacijoms ir nacionaliniams olimpiniams komitetams turi būti pranešta ne vėliau, kaip likus vieniems metams iki olimpinių žaidynių, per kurias tokie rinkimai turi būti surengti.

Visas TOK sportininkų komisijos taisykles ir procedūras tvirtina TOK Vykdomasis komitetas, pasikonsultavęs su TOK sportininkų komisija.

2 TOK etikos komisija:

Pagal 21 taisyklę ir oficialų 21.8 taisyklės išaiškinimą TOK etikos komisija sudaroma ir valdoma pagal 22 taisyklę ir oficialų 22 taisyklės išaiškinimą.

3 *TOK narių rinkimų komisija:*

TOK narių rinkimų komisija sudaroma pagal oficialų 16.2.3 taisyklės išaiškinimą, siekiant įvertinti visus kandidatus į TOK narius.

Visas TOK narių rinkimų komisijos taisykles ir procedūras tvirtina TOK Vykdomasis komitetas, pasikonsultavęs su TOK narių rinkimų komisija.

4 *Olimpinė solidarumo komisija:*

Olimpinio solidarumo komisija sudaroma užduotims, numatytoms 5 taisyklėje ir oficialiame 5 taisyklės išaiškinime, vykdyti.

5 *Miestų kandidatų vertinimo komisija:*

Siekdamas įvertinti miestus, kandidatuojančius rengti vasaros ir žiemos olimpinės žaidynes, prezidentas steigia dvi miestų kandidatų vertinimo komisijas pagal oficialų 33.2 taisyklės išaiškinimą.

6 *Olimpinių žaidynių koordinavimo komisijos**

Siekdamas padėti pagerinti olimpinių žaidynių organizavimą ir TOK, OŽOK, TF ir NOK bendradarbiavimą, prezidentas pagal 37 taisyklę ir oficialų 37 taisyklės išaiškinimą steigia Koordinavimo komisiją.

7 *TOK medicinos ir mokslo komisija:*

7.1. Prezidentas steigia Medicinos ir mokslo komisiją, kurios nuostatuose numatytos šios pareigos:

7.1.1. įgyvendinti Pasaulio antidopingo kodeksą ir visas kitas TOK antidopingo taisykles, ypač olimpinių žaidynių metu;

7.1.2. tobulinti sportininkų medicininės priežiūros ir sveikatos gaires.

7.2. Medicinos ir mokslo komisijos nariai per olimpinės žaidynės jokių būdu negali atstovauti NOK delegacijai kaip medicinos srities atstovai. Taip pat jie negali dalyvauti diskusijose dėl Pasaulinio antidopingo kodekso nesilaikymo, jei svarstoma apie jų atstovaujamų NOK delegacijų narius.

8 Procedūra:

Kiekvienai TOK komisijai vadovauja TOK narys. TOK komisijų posėdžiai gali vykti telekonferencijos, vaizdo konferencijos forma ar bet kokiomis kitomis tinkamomis elektroninėmis priemonėmis ir tokių posėdžių metu galima priimti atitinkamus sprendimus.

---

22 TOK etikos komisija*

TOK etikos komisijos užduotis – nustatyti ir atnaujinti etikos principus, įskaitant Etikos kodeksą, remiantis vertybėmis ir principais, išdėstytais Olimpinėje chartijoje, kurios sudedamoji dalis yra ir minėtasis kodeksas. Be to, ji tiria skundus dėl etikos principų nepaisymo, tarp jų dėl Etikos kodekso pažeidimų, ir, jei reikia, TOK Vykdomajam komitetui siūlo sankcijas.

TOK etikos komisijos pirmininkas ir nariai renkami per TOK sesiją balsų dauguma slapto balsavimu.

Oficialus 22 taisyklės išaiškinimas

- 1 *TOK etikos komisijos sudėtis ir struktūra yra nurodyta jos įstatuose.*
- 2 *Bet kokie Etikos komisijos inicijuoti Etikos kodekso, TOK etikos komisijos įstatų ar kitų taisyklių ir įgyvendinimo nuostatų pakeitimai yra teikiami TOK Vykdomajam komitetui tvirtinti.*

---

23 Kalbos

- 1 TOK oficialiosios kalbos yra prancūzų ir anglų.
- 2 Visose TOK sesijose turi būti sinchroniškai verčiama į prancūzų ir anglų kalbas. TOK sesijoje gali būti užtikrintas vertimas ir į kitas kalbas.
- 3 Jeigu Olimpinės chartijos ir visų kitų TOK dokumentų tekstai prancūzų ir anglų kalbomis skiriasi, pirmenybė teikiama prancūziškajai versijai, jei nėra kitokio aiškaus raštiško nurodymo.

---

24 TOK ištekliai

- 1 TOK gali priimti dovanas, palikimus ir aukas, taip pat ieškoti kitų lėšų šaltinių savo uždaviniams vykdyti ir stiprinti paramą sportininkams. Jis gauna pajamų iš naudojimosi savo teisėmis, įskaitant (bet neapsiribojant) transliacijos teises, rėmimą, licencijas, teisę į olimpinę nuosavybę, taip pat olimpinių žaidynių rengimo teises.
- 2 TOK remia sportininkus sporto aikštelėse ir už jos ribų, skirdamas finansavimą NOK, TF ir OŽOK.

3 TARPTAUTINĖS FEDERACIJOS (TF)

---

25 TF pripažinimas

Siekdamas plėtoti ir skatinti olimpinį judėjimą, tarptautine federacija TOK gali pripažinti vienai arba kelioms sporto šakoms pasauliniu mastu vadovaujančias tarptautines nevyriausybinės organizacijas, į kurias įeina toms sporto šakoms nacionaliniu lygmeniu vadovaujančios organizacijos.

Olimpiniam judėjimui priklausančių TF įstatai, tradicijos ir veikla turi atitikti Olimpinę chartiją, įskaitant Pasaulinio antidopingo kodekso ir Olimpinio judėjimo kodekso dėl manipuliavimo sporto varžybomis prevencijos priėmimą ir įgyvendinimą. Jais vadovaudamasi kiekviena TF savarankiškai ir nepriklausomai tvarko savo sporto šaką.

---

26 TF misija ir vaidmuo olimpiame judėjime

1 TF misija ir vaidmuo olimpiame judėjime yra:

- 1.1. vadovaujantis olimpine dvasia, parengti atitinkamos sporto šakos kultivavimo taisykles, užti-krinti jų įgyvendinimą ir prižiūrėti, kaip jų laikomasi;
- 1.2. užtikrinti savo sporto šakos plėtrą visame pasaulyje;
- 1.3. prisidėti prie Olimpinės chartijos tikslų įgyvendinimo, ypač skleidžiant olimpizmo ir olimpinio švietimo idėjas;
- 1.4. padėti TOK peržiūrėti kandidatūras, pretenduojančias rengti atitinkamos sporto šakos olimpinių žaidynių kovas;
- 1.5. priimti atsakomybę už savo sporto šakos kontrolę ir vadovavimą jai olimpinėse žaidynėse;

1.6. kitose TOK globojamose tarptautinėse kelių sporto šakų varžybose TF gali priimti arba perduoti atsakomybę už savo sporto šakos kontrolę ir vadovavimą jai;

1.7. teikti techninę pagalbą įgyvendinant Olimpino solidarumo programas;

1.8. skatinti ir remti priemones, susijusias su sportininkų medicinine priežiūra ir sveikata.

2 Be to, TF turi teisę:

2.1. Tarptautiniam olimpiniam komitetui rengti siūlymus, susijusius su Olimpine chartija ir olimpinio judėjimu;

2.2. bendradarbiauti rengiant olimpinis kongresus;

2.3. TOK kvietimu dalyvauti TOK komisijų veikloje.

4 NACIONALINIAI OLIMPINIAI KOMITETAI (NOK)

---

27 NOK* misija ir vaidmuo*

1 NOK misija – laikantis Olimpinės chartijos plėtoti, propaguoti ir globoti olimpinį judėjimą savo šalyje.

2 NOK vaidmuo yra:

2.1. savo šalyje propaguoti pagrindinius olimpizmo principus ir vertybes, ypač sporto ir švietimo srityse, skatinti olimpinio švietimo programas visų lygių mokymo įstaigose, sporto ir fizinio ugdymo institucijose, universitetuose, taip pat skatinti olimpinio švietimo institucijų, tokių kaip nacionalinės olimpinės akademijos, olimpiniai muziejai ir kitos programos, steigimą, įskaitant kultūrinių su olim-piniu judėjimu susijusių programų kūrimą;

2.2. užtikrinti, kad būtų laikomasi Olimpinės chartijos savo šalyje;

2.3. skatinti aukšto meistriškumo sporto ir sporto visiems plėtotę;

2.4. padėti rengti sporto darbuotojus, ypač organizuojant kursus ir užtikrinant, kad tie kursai padėtų propaguoti pagrindinius olimpizmo principus;

2.5. imtis priemonių prieš bet kokią diskriminaciją ir smurtą sporte;

2.6. priimti ir taikyti Pasaulinį antidopingo kodeksą;

2.7. įgyvendinti Olimpinio judėjimo kodeksą dėl manipuliavimo sporto varžybomis prevencijos;

2.8. skatinti ir remti priemones, susijusias su sportininkų medicinine priežiūra ir sveikata.

- 3 NOK turi išimtinę teisę atstovauti savo šalims olimpinėse žaidynėse, taip pat TOK globojamose regionų, žemynų arba pasaulio kelių sporto šakų varžybose. Be to, kiekvienas NOK privalo dalyvauti olimpinėse žaidynėse ir siūsti ten savo sportininkus.
- 4 NOK turi išimtinę teisę atrinkti ir paskirti miestą, galintį teikti paraišką rengti olimpinės žaidynės jų šalyse.
- 5 Įgyvendindami savo misiją, NOK gali darniai bendradarbiauti su atitinkamomis vyriausybėmis institucijomis. Tačiau jie neturi dalyvauti jokioje veikloje, kuri prieštarautų Olimpinei chartijai. NOK taip pat gali bendradarbiauti su nevyriausybėmis organizacijomis.
- 6 NOK turi saugoti savo autonomiją ir priešintis bet kokiam spaudimui, įskaitant (bet neapsiribojant) politinį, teisinį, religinį ar ekonominį, kuris trukdytų jiems vadovautis Olimpinei chartija.
- 7 NOK turi teisę:
  - 7.1. vizualiai nurodyti, identifikuotis ar vadintis Nacionaliniu olimpinio komitetu (NOK); toks ženklas ar identifikacija turi būti įtraukiama į pavadinimą arba jame minima;
  - 7.2. vadovaujantis Olimpinei chartija, siūsti sportininkus, oficialius komandos atstovus ir kitą komandos personalą į olimpinės žaidynės;
  - 7.3. naudotis olimpinio solidarumo parama;
  - 7.4. TOK nustatyta tvarka ir vadovaujantis 7–14 taisyklėmis bei jų oficialiu išaiškinimu, naudoti olimpinę nuosavybę;
  - 7.5. dalyvauti veikloje, kuriai vadovauja ar kurią globoja TOK, įskaitant regionines žaidynes;
  - 7.6. priklausyti TOK patvirtintoms NOK asociacijoms;

- 7.7. Tarptautiniam olimpiniam komitetui teikti siūlymus, susijusius su Olimpine chartija ir olimpinio judėjimu, įskaitant olimpinių žaidynių rengimą;
  - 7.8. reikšti nuomonę dėl miestų kandidatūrų rengti olimpinės žaidynes;
  - 7.9. TOK kvietimu dalyvauti TOK komisijų veikloje;
  - 7.10. bendradarbiauti rengiant olimpinis kongresus;
  - 7.11. naudotis kitomis Olimpinės chartijos ir TOK suteiktomis teisėmis.
- 8 Įvairios TOK tarnybos ir Olimpinis solidarumas padeda NOK vykdyti savo misiją.
- 9 Greta priemonių ir sankcijų, numatytų už Olimpinės chartijos pažeidimus, siekdamas apginti olimpinį judėjimą NOK šalyje, TOK Vykdomasis komitetas gali priimti atitinkamus sprendimus, įskaitant NOK pripažinimo sustabdymą arba panaikinimą, jeigu NOK veiklą ar galimybę reikšti ir įgyvendinti NOK valią sunkina jo šalies konstitucija, įstatymai ar kiti teisės aktai, taip pat vyriausybinių ar kitų institucijų sprendimai. Prieš priimdamas tokį sprendimą, TOK Vykdomasis komitetas suteikia NOK galimybę būti išklausytam.

---

28 NOK sudėtis*

- 1 Kad ir kokia būtų NOK sudėtis, į ją turi būti įtraukti:
- 1.1. visi TOK nariai jų šalyje, jeigu tokių yra. Šie nariai turi balsavimo teisę NOK generalinėje asamblėjoje. Be to, TOK nariai šalyse, apie kurias kalbama 16.1.1.1 ir 16.1.1.2 taisyklėse, yra NOK vykdomosios institucijos, kurioje jie turi balsavimo teisę, *ex officio* nariai;

1.2. visos TF narėmis esančios nacionalinės federacijos, kurių sporto šakos įtrauktos į olimpinių žaidynių programą, arba jų atstovai;

1.3. į NOK generalines asamblėjas ar vykdomąją instituciją išrinkti sportininkų atstovai. Šiuos atstovus turi rinkti NOK sportininkų komisija, kurią steigia NOK pagal TOK Vykdomojo komiteto patvirtintas gaires. Šie atstovai, arba bent vienas iš jų, turi būti dalyvavę olimpinėse žaidynėse. Iš užimamų pareigų jie turi atsistatydinti ne vėliau kaip iki trečiosios olimpiados po paskutinių olimpinių žaidynių, kuriose jie dalyvavo, pabaigos. NOK prašymu TOK Vykdomasis komitetas gali netaikyti reiškavimo, kad šie atstovai turi būti dalyvavę olimpinėse žaidynėse.

2 NOK nariais taip pat gali būti:

2.1. nacionalinės federacijos, priklausančios TOK pripažintoms TF, kurių sporto šakos neįtrauktos į olimpinių žaidynių programą;

2.2. kelių sporto šakų susivienijimai ir kitos sporto organizacijos arba jų atstovai, taip pat tos šalies piliečiai, galintys stiprinti NOK veiksmingumą arba daug prisidedantys prie sporto ir olimpizmo plėtros.

3 NOK ir jo vykdomosios institucijos balsų daugumą sudarys 1.2 punkte nurodytų nacionalinių federacijų ar jų atstovų balsai. Svarstant su olimpinėmis žaidynėmis susijusius klausimus, skaičiuojami tik šių federacijų ir NOK vykdomosios institucijos narių balsai. TOK Vykdomajam komitetui pritarus, NOK į balsų daugumą, taip pat į balsus, skaičiuojamus balsuojant dėl olimpinių žaidynių, gali įtraukti anksčiau minėtame 1.1 punkte nurodytą TOK narių ir 1.3 punkte nurodytą išrinktų sportininkų atstovų balsus.

- 4 Vyriausybės arba kitos valstybinės institucijos negali skirti NOK narių. Tačiau NOK gali savo nuožiūra nuspręsti nariais rinkti šių institucijų atstovus.
- 5 NOK jurisdikcijos ribos turi sutapti su šalies, kurioje jis įkurtas ir turi savo būstinę, ribomis.

Oficialus 27 ir 28 taisyklės išaiškinimas

1 NOK pripažinimo procedūra:

1.1. Nacionalinė sporto organizacija, teikianti paraišką dėl pripažinimo nacionaliniu olimpinio komitetu, turi Tarp- tautiniam olimpiniam komitetui pateikti paraišką, įrodančią, kad ji atitinka visas Olimpinię chartiją, ypač 28 taisyklėje ir oficialiame 27 ir 28 taisyklių išaiškinyje, nurodytas sąlygas.

1.2. Nacionalinė sporto organizacija turi pateikti įrodymų, kad nacionalinės federacijos, kurios savo šalyje yra NOK narės, tarptautiniu mastu kultivuoja konkrečias ir realiai egzistuojančias sporto šakas, organizuoja varžybas ir jose dalyvauja, taip pat įgyvendina sportininkų rengimo programas. NOK gali pripažinti tik vieną kiekvienos sporto šakos, kuriai vadovauja TF, nacionalinę federaciją. Šios nacionalinės federacijos ar jų išrinkti atstovai sudaro NOK ir jo vykdomosios institucijos balsų daugumą. Ne mažiau kaip penkios NOK priklausančios nacionalinės federacijos turi būti tarptautinių federacijų, kurių sporto šakos įtrauktos į olimpinį žaidynių programą, narės.

1.3. NOK pripažinimui būtina sąlyga yra ta, kad pareiškėjo pateikti įstatai turi būti patvirtinti TOK Vykdomojo komiteto. Ta pati sąlyga taikoma bet kokiam vėlesniam NOK įstatų pakeitimui ar patikslinimui. NOK įstatai turi visiškai atitikti Olimpinię chartiją ir ja tiesiogiai remtis. Jeigu dėl NOK įstatų aiškinimo ar traktavimo kyla kokių nors abejonių arba jei yra prieštaravimų tarp įstatų ir Olimpinės chartijos, vadovaujamasi Olimpine chartija.

1.4. Vadovaudamasis savo įstatais, NOK ne rečiau kaip vieną kartą per metus rengia generalinę asamblėją. Į generalinės asamblėjos darbotvarkę kiekvienas NOK būtinai įtraukia metinės ataskaitos ir audituotų finansinių ataskaitų pateikimą, taip pat atitinkamais atvejais – atstovų ir vykdomosios institucijos narių rinkimus.

1.5. NOK atstovai ir vykdomosios institucijos nariai renkami vadovaujantis NOK įstatais ne ilgesnei kaip ketverių metų kadencijai; jie gali būti perrenkami.

1.6. NOK nariai, išskyrus asmenis, dirbančius sporto administravimo darbą, negali gauti jokios kompensacijos ar kitokio atlygio už teikiamas paslaugas ir atliekamas pareigas. Tačiau jiems gali būti kompensuotos kelionės, apgyvendinimo ir kitos pateisinamos išlaidos, susijusios su pareigų vykdymu.

1.7. Netekęs TOK pripažinimo, NOK netenka ir visų teisių, kurias jam buvo suteikusi Olimpinė chartija arba TOK.

2 NOK užduotys:

NOK vykdo šias užduotis:

2.1. Sudaro, pasirūpina organizacija ir vadovauja savo delegacijoms olimpinėse žaidynėse, taip pat regiono, žemyno ar pasaulio kelių sporto šakų TOK globojamose varžybose. Sprendžia dėl atitinkamų nacionalinių federacijų pasiūlytų sportininkų įtraukimo į sąrašus klausimą. Ši atranka turi būti pagrįsta ne tik sportininko pasiekimais, bet ir gebėjimu būti pavyzdžiu savo šalies jauniems sportininkams. NOK turi užtikrinti, kad nacionalinių federacijų siūlymai visais atžvilgiais atitiktų Olimpinės chartijos nuostatas.

2.2. Rūpinasi savo delegacijos narių ekipuote, kelione ir apgyvendinimu. Sudaro delegacijos narių draudimo nuo nelaimingų atsitikimų (mirties, negalios, ligos, gydymo ir vaistų išlaidų) ir civilinės atsakomybės tretiesiems asmenims sutartis. Jie atsako už savo delegacijos narių elgesį.

2.3. Jie vieninteliai turi išskirtinę teisę nustatyti ir spręsti, kokius drabužius bei uniformą dėvės ir kokius sporto reikmenis naudos delegacijos nariai olimpinėse žaidynėse, su jomis susijusiose varžybose bei ceremonijose.

Ši išskirtinė teisė netaikoma šalies delegacijos sportininkų varžybose naudojamai specialiajai ekipuotei. Šiuo atveju specialiaja ekipuote laikomi atitinkamo NOK patvirtinti reikmenys, dėl savo ypatingų charakteristikų turintys įtakos sportininkų rezultatams. Bet kokia tokios specialiosios ekipuotės reklama turi būti pateikta tvirtinti atitinkamam NOK, jeigu yra tiesioginė ar netiesioginė nuoroda į olimpinės žaidynes.

2.4. Padeda TOK apsaugoti olimpinę nuosavybę jų atitinkamose teritorijose.

3 Rekomendacijos:

Rekomenduojama, kad NOK:

3.1. reguliariai (jeigu yra galimybė, kasmet) rengtų olimpinę dieną arba olimpinę savaitę, taip populiarinant olimpinį judėjimą;

3.2. į savo veiklą įtrauktų kultūros ir meno propagavimą sporto ir olimpizmo srityje;

3.3. dalyvautų Olimpinio solidarumo programose;

3.4. ieškotų finansavimo šaltinių tokiu būdu, kuris atitiktų pagrindinius olimpizmo principus.

4 Tarp NOK ir OŽOK ryšį palaiko misijos vadovai:

Olimpinių žaidynių metu už sportininkus, oficialius komandos atstovus ir kitą NOK komandos personalą atsako NOK paskirtas misijos vadovas. Greta NOK jam skirtų pareigų, misijos vadovas turi palaikyti ryšį su TOK, TF ir OŽOK.

5 Misijos vadovai:

Olimpinių žaidynių metu misijos vadovas gyvena olimpiniam kaimelyje ir turi teisę patekti į visas medicinos, treniruočių ir varžybų vietas, taip pat į žiniasklaidos centrus ir olimpinės šeimos viešbučius.

6 Atašė:

Bendradarbiavimui su OŽOK palengvinti kiekvienas NOK gali paskirti atašė. Atašė yra tarpininkas tarp OŽOK ir savo šalies NOK. Jis padeda spręsti praktines problemas, tokias kaip kelionės ar apgyvendinimas. Olimpinių žaidynių laikotarpiui atašė turi būti akredituotas kaip savo šalies NOK delegacijos narys.

---

29 Nacionalinės federacijos

Norėdama būti pripažinta NOK ir tapti jo nare, nacionalinė federacija turi užsiimti konkrečia, realia ir nuo-latine sportine veikla, priklausyti TOK pripažintai TF ir savo veikloje laikytis Olimpinės chartijos bei savo TF taisyklių.

---

30 Šalis ir NOK pavadinimas

- 1 Olimpinėje chartijoje sąvoka „šalis“ reiškia nepriklausomą valstybę, kurią pripažįsta tarptautinė bendruomenė.
- 2 NOK pavadinimas turi atspindėti jo šalies teritorijos ribas, tradicijas ir būti patvirtintas TOK Vykdomojo komiteto.

---

31 NOK vėliava, emblema ir himnas

NOK veikloje, įskaitant ir olimpinės žaidynės, naudojami NOK pasirinkta vėliava, emblema ir himnas turi būti patvirtinti TOK Vykdomojo komiteto.

5 OLIMPINĖS ŽAIDYNĖS

---

32 Olimpinų žaidynių šventė*

- 1 Vasaros olimpinės (olimpiados) žaidynės švenčiamos pirmaisiais olimpiados metais, o žiemos olimpinės žaidynės – trečiaisiais metais.
- 2 Garbę ir atsakomybę rengti olimpinės žaidynės TOK iš esmės suteikia olimpinų žaidynių miestui, kuris būna išrinktas olimpinų žaidynių šeimininku. Jei manoma, kad tai tikslinga, TOK olimpinų žaidynių rengėjais gali išrinkti kelis miestus ar kitus subjektus, kaip antai regionus, valstijas ar šalis.
- 3 Olimpinų žaidynių datas nustato TOK vykdomasis komitetas.
- 4 Pelnas, kurį miestas rengėjas, OŽOK ar tos šalies NOK uždirba iš olimpinų žaidynių organizavimo, turi būti skirtas olimpinio judėjimo ir sporto plėtrai bei olimpinų žaidynių paveldui skleisti, TOK Vykdomojo komiteto, pasitarusio su miestu rengėju, OŽOK ir tos šalies NOK, nustatyta tvarka.

Oficialus 32 taisyklės išaiškinimas

Olimpinų žaidynių varžybos negali trukti ilgiau kaip šešiolika dienų, nebent atitinkama TF ir TOK Vykdomasis komitetas nustatytų kitaip. Tokiu atveju kai kurios varžybos ir parengiamosios varžybos gali būti organizuojamos prieš atidarymo ceremoniją.

---

33 Olimpinių žaidynių miesto rengėjo rinkimas*

- 1 Olimpijų žaidynių miesto rengėjo rinkimas – išimtinė TOK sesijos teisė.
- 2 TOK Vykdomasis komitetas nustato tvarką, kurios reikia laikytis, kol TOK sesija baigs rinkimo procedūras.
- 3 Šalies, kurios miestas pretenduoja rengti olimpinės žaidynės, vyriausybė Tarptautiniam olimpiniam komiteitui turi pateikti teisiškai įpareigojantį dokumentą, kuriuo ji pasižada ir garantuoja, kad šalis ir jos valstybinės institucijos laikysis Olimpinių chartijos.
- 4 Olimpijų žaidynių miesto rengėjo rinkimai vyksta šalyje, kuri nėra iškėlus savo miesto kaip kandidato rengti svarstomas olimpinės žaidynės.

Oficialus 33 taisyklės išaiškinimas

1 Kandidatavimo rengti olimpinės žaidynės procedūra:

1.1. Miestą kandidatą rengti olimpinės žaidynės turi patvirtinti jo šalies NOK.

1.2. Jei toje pačioje šalyje yra keli potencialūs miestai rengti tas pačias olimpinės žaidynės, kandidatuoti gali tik vienas tos valstybės NOK nurodytas miestas.

1.3. Šalies, kurios miestas pretenduoja rengti olimpinės žaidynės, NOK stebi padėti ir dalijasi atsakomybę už miesto kandidato ir jo valstybinių institucijų bei kitų šalių, dalyvaujančių kaip pretendentai rengti olimpinės žaidynės, veiksmus ir elgesį.

1.4. Vadovaudamasis 33.2 taisyklėje numatyta tvarka, TOK Vykdomasis komitetas nustato kiekvienų žaidynių pro- gramą, olimpinų žaidynių miesto rengėjo rinkimų laiką ir taisykles, kuriomis turi vadovautis šalies, kurioje yra miestas kandidatas, NOK, valstybinės institucijos ir kitos su kandidatavimu susijusios šalys. TOK Vykdomasis komitetas taip pat nustato garantijas ir kitus įsipareigojimus, padedančius miestui kandidatui užtikrinti, kad olimpinės žaidynės būtų organizuojamos, finansuojamos ir rengiamos laikantis Olimpinių chartijos ir kitų TOK reikalavimų bei sąlygų, taip pat TF nustatytų kiekvienos sporto šakos techninių normų.

2 Miestų kandidatų vertinimo komisijos:

2.1. Prezidentas, remdamasis dvejų žaidynių principu, skiria dvi miestų kandidatų vertinimo komisijas, kurios tiria, kuria ir prižiūri susidomėjamą būsimomis olimpinėmis žaidynėmis: vieną – vasaros, kitą – žiemos olimpinės žaidynės.

2.2. Į kiekvieną miestų kandidatų vertinimo komisiją įtraukiami TOK nariai, nepriklausantys TOK Vykdomajam komitetui, taip pat TF, NOK, TOK sportininkų komisijos ir Tarptautinio paralimpinio komiteto atstovai. Asmenys, kilę iš šalies, kurios miestas kandidatuoja, negali būti miesto kandidato vertinimo komisijos nariais.

2.3. Visas miestų kandidatų vertinimo komisijų taisykles ir procedūras tvirtina TOK Vykdomasis komitetas; jos turi padėti komisijos nariams lanksčiai ir aktyviai vykdyti jų misiją, atsižvelgiant į konkrečią situaciją, taip pat geografines, strategines, technologines, ekonomines ir socialines aplinkybes bei galimybes. Tai gali apimti TOK sesijos nustatomą konkrečių olimpinio žaidynių miesto kandidato rinkimų programą ir laiką.

2.4. Miestų kandidatų vertinimo komisijos informuoja TOK Vykdomąjį komitetą apie visus kandidatus rengti olimpinės žaidynės.

2.5. TOK Vykdomasis komitetas išnagrinėja miestų kandidatų vertinimo komisijų pateiktas ataskaitas ir rekomendacijas ir, jei pritaria, ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki TOK sesijos, skirtos konkrečių olimpinio žaidynių miestui rengėjui išrinkti, pradžios pateikia ataskaitą ir rekomendacijas dėl kandidatuojančio miesto arba miestų TOK sesijai balsuoti. TOK Vykdomasis komitetas į savo rekomendacijas įtraukia kiekvieno kandidato galimybių ir rizikų bei tvarumo ir paveldo vertinimą.

3 Olimpijų žaidynių miesto rengėjo rinkimas:

Miesto rengėjo rinkimai vyksta po to, kai TOK sesija apsvarto ataskaitą ir visas rekomendacijas bei vertinimus, nurodytus oficialiajame 33.2.5 taisyklės išaiškinime.

---

34 Olimpijų žaidynių sporto varžybų ir kitų renginių vietos

Nustatant olimpijų žaidynių sporto varžybų ir kitų renginių vietas, pirmenybė turi būti teikiama esamų ar laikinų renginių vietų ir infrastruktūros naudojimui. Naujų nuolatinių renginių vietų ar infrastruktūros, skirtos olimpijėms žaidynėms rengti, statybos svarstomos tik remiantis tvaraus paveldo planais.

---

35 Organizacinis komitetas

Olimpijų žaidynių miestas rengėjas yra atsakingas už Olimpijų žaidynių organizacinio komiteto (toliau – OŽOK) įsteigimą; OŽOK tikslas – surengti olimpinės žaidynės pagal 36 taisyklėje nurodytos Olimpijų žaidynių miesto rengėjo sutarties nuostatas.

Oficialus 35 taisyklės išaiškinimas

1 OŽOK savo šalyje turi turėti juridinio asmens statusą.

2 Į kiekvieno miesto rengėjo OŽOK vykdomosios institucijos sudėtį įeina:

- kaip nurodyta 16.1.1.1 taisyklėje – TOK narys ar nariai;
- NOK prezidentas ir generalinis sekretorius;
- bent vienas miesto rengėjo paskirtas ir jam atstovaujantis narys.

OŽOK vykdomojoje institucijoje taip pat gali būti valstybės institucijų atstovų ir kitų žinomų asmenų.

3 Nuo OŽOK įsteigimo iki jo likvidavimo komitetas visą veiklą vykdo vadovaudamasis Olimpine chartija, TOK, NOK ir miesto rengėjo pasirašyta sutartimi, taip pat kitomis TOK Vykdomojo komiteto taisyklėmis ar nurodymais.

---

36 Olimpiinių žaidynių miesto rengėjo sutartis

- 1 Iš karto po to, kai išrenkamas olimpinių žaidynių šeimininkas, TOK sudaro sutartį su išrinktu miestu rengėju ir susijusios šalies NOK. Įsteigus OŽOK, jis tampa minėtos sutarties šalimi ir privalo jos laikytis; ši sutartis toliau bendrai vadinama olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartimi. Kiti subjektai, kaip antai kitų šalių vietos, regiono, valstybinės ar nacionalinės institucijos arba NOK, taip pat gali tapti olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutarties šalimis, jeigu TOK Vykdomasis komitetas manys tai esant tinkama.
- 2 Olimpiinių žaidynių miesto rengėjo sutartyje numatomos NOK, OŽOK ir miesto rengėjo pareigos, susijusios su olimpinių žaidynių organizavimu, finansavimu ir rengimu, taip pat TOK indėlis į sėkmingų olimpinių žaidynių užtikrinimą. TOK neprisiima jokios finansinės atsakomybės už olimpinių žaidynių organizavimą, finansavimą ir rengimą, išskyrus olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartyje nustatytą įnašą, nebent būtų kitaip susitarta raštu.

---

37 Olimpinių žaidynių koordinavimo komisija*

Siekdamas pagerinti olimpinių žaidynių organizavimą ir TOK, OŽOK, TF bei NOK bendradarbiavimą, pre-zidentas steigia Olimpinių žaidynių koordinavimo komisiją (toliau – Koordinavimo komisija). Į Koordinavimo komisiją turi įeiti TOK, TF, NOK ir sportininkų atstovai. Koordinavimo komisijos pirmininkas valdo šių institucijų darbo santykius ir juos koordinuoja.

Oficialus 37 taisyklės išaiškinimas

1 Koordinavimo komisijos įgaliojimai:

- 1.1. prižiūrėti OŽOK darbų eigą ir teikti jam rekomendacijas dėl olimpinių žaidynių planavimo, organizavimo, rengimo ir finansavimo, įskaitant bendradarbiavimą su atitinkamomis valdžios institucijomis;*
- 1.2. atlikti varžybų, treniruočių ir kitų objektų patikrinimus vietoje;*
- 1.3. informuoti TOK Vykdomąjį komitetą apie pasirengimo olimpinėms žaidynėms padėtį, ypač apie darbų eigą, kylančius sunkumus ir riziką;*
- 1.4. TOK Vykdomajam komitetui pritarus, steigti specialias darbo grupes konkretiems olimpinių žaidynių rengimo klausimams spręsti;*
- 1.5. po olimpinių žaidynių TOK Vykdomajam komitetui pateikti ataskaitą apie olimpinių žaidynių organizavimą; ir vykdyti kitus TOK Vykdomojo komiteto įgaliojimus ar nurodymus.*

- 2 *Kilus klausimų, kurių Koordinavimo komisija mano negalinti išspręsti, arba kuriai nors iš šalių atsisakius paklusti jos sprendimui, apie šį faktą ir su juo susijusias aplinkybes pranešti TOK Vykdomajam komitetui, kuris priima galutinį sprendimą.*
- 3 *Olimpinių žaidynių metu Koordinavimo komisijos pareigas perima TOK Vykdomasis komitetas. Koordinavimo komisijos pirmininkas dalyvauja kasdiniuose OŽOK koordinaciniuose susirinkimuose.*

---

38 Olimpinis kaimelis*

Tam, kad visi sportininkai, oficialūs komandos asmenys ir kitas komandų personalas gyventų vienoje vietoje, TOK Vykdomojo komiteto nustatytam laikotarpiui OŽOK įrengia olimpinį kaimelį.

Oficialus 38 taisyklės išaiškinimas

- 1 *Olimpinis kaimelis turi atitikti visus TOK Vykdomojo komiteto nustatytus reikalavimus.*
- 2 *Oficialių asmenų ir kito komandos personalo, apgyvendinamo olimpiniam kaimelyje, skaičių nustato TOK Vykdomasis komitetas.*
- 3 *OŽOK dengia varžybų dalyvių, oficialių komandos asmenų ir kito komandos personalo maitinimo ir apgyvendinimo olimpiniam kaimelyje bei kitose apgyvendinimo vietose, kaip nurodyta ankstesniuose reikalavimuose, taip pat naudojimosi vietiniu transportu išlaidas.*

---

39 Kultūrinė programa

OŽOK parengia kultūrinių renginių programą, kuri turi apimti bent tą laikotarpį, kol veiks olimpinis kaimelis. Šią programą OŽOK iš anksto teikia TOK Vykdomajam komitetui tvirtinti.

II DALYVAVIMAS OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE

---

40 Dalyvavimas olimpinėse žaidynėse*

- 1 Dalyvaudami olimpinėse žaidynėse, sportininkai, oficialūs komandos asmenys ar kiti komandos nariai privalo gerbti ir laikytis Olimpinės chartijos, Pasaulinio antidopingo kodekso ir Olimpino judėjimo kodekso dėl manipuliavimo sporto varžybomis prevencijos, įskaitant TOK nustatytas dalyvavimo sąlygas, taip pat TOK patvirtintų atitinkamos TF taisyklių. Be to, sportininkus, oficialius komandos asmenis ar kitus komandos narius turi įregistruoti NOK.
- 2 Visi olimpių žaidynių dalyviai, oficialūs komandos asmenys ar kiti komandos nariai turi naudotis saviraiškos laisve, laikytis olimpių vertybių ir pagrindinių olimpizmo principų bei TOK Vykdomojo komiteto nustatytų gairių.

Oficialus 40 taisyklės išaiškinimas

- 1 *Kiekviena TF, vadovaudamasi Olimpine chartija, savo sporto šakai nustato dalyvavimo olimpinėse žaidynėse taisykles, įskaitant kvalifikacinius kriterijus. Šie kriterijai turi būti pateikti tvirtinti TOK Vykdomajam komitetui.*
- 2 *Kvalifikacinių kriterijų taikymas yra TF, joms priklausančių nacionalinių federacijų ir NOK prerogatyva pagal kiekvienos jų kompetenciją.*

- 3 *Olimpinėse žaidynėse dalyvaujantys sportininkai, oficialūs komandos asmenys ar kiti komandos nariai gali leisti, kad olimpinių žaidynių metu jis patys, jų vardas, atvaizdas ar sportiniai laimėjimai būtų naudojami reklamos tikslais pagal TOK Vykdomojo komiteto nustatytus principus.*
- 4 *Sportininko registravimas arba dalyvavimas olimpinėse žaidynėse negali priklausyti nuo jokių finansinių veiksmų.*

---

41 Dalyvių pilietybė*

- 1 Olimpinių žaidynių dalyvis turi būti tos šalies, kurios NOK jį registravo, pilietis.
- 2 TOK Vykdomasis komitetas sprendžia visus klausimus, susijusius su šalies, kuriai sportininkas gali atstovauti olimpinėse žaidynėse, nustatymu.

Oficialus 41 taisyklės išaiškinimas

- 1 *Sportininkas, tuo pačiu metu turintis dviejų ar daugiau valstybių pilietybę, gali atstovauti vienai pasirinktai valstybei. Tačiau po to, kai olimpinėse žaidynėse, žemyno arba regiono žaidynėse ar pasaulio arba regiono čempionatuose, pripažintuose atitinkamos TF, sportininkas atstovavo vienai šaliai, jis negali atstovauti kitai valstybei, išskyrus tuos atvejus, kai jis atitinka toliau esančiame 2 punkte numatytas sąlygas, keliamas pakeitusiems arba gavusiems naują pilietybę asmenims.*
- 2 *Sportininkas, olimpinėse žaidynėse, žemyno arba regiono žaidynėse, pasaulio arba regiono čempionatuose, pripažintuose atitinkamos TF, atstovavęs vienai šaliai ir pakeitęs pilietybę arba gavęs naują, gali dalyvauti olimpinėse žaidynėse atstovaudamas savo naujamai šaliai su sąlyga, kad praėjo ne mažiau kaip treji metai nuo paskutinio atstovavimo ankstesniajai valstybei. TOK Vykdomasis komitetas, atsižvelgdamas į kiekvieno atskiro atvejo aplinkybes, gali šį laikotarpį sutrumpinti arba net visai panaikinti, gavęs atitinkamą NOK ir TF sutikimą.*

- 3 *Jeigu prisijungta valstybė, provincija arba užsienio departamentas, šalis arba kolonija įgyja nepriklausomybę, jei viena šalis tampa kitos dalimi dėl to, kad pasikeičia sienos, jeigu dvi šalys susijungia arba jeigu TOK pripažįsta naują NOK, sportininkas ir toliau gali atstovauti šaliai, kurios pilietis jis buvo ar tebėra. Tačiau pageidaujant sportininkas gali pasirinkti: atstovauti savo šaliai arba prašyti, kad jį olimpinėse žaidynėse įregistruotų naujasis NOK, jeigu toks yra. Toks pasirinkimas galimas tik vieną kartą.*
- 4 *Be to, visais atvejais, kai sportininkas turi teisę dalyvauti olimpinėse žaidynėse arba atstovaudamas kitai šaliai, o ne tai šaliai, kurios pilietis yra, arba turėdamas pasirinkti šalį, kuriai ketina atstovauti, TOK Vykdomasis komitetas gali priimti bendrus arba atskirus sprendimus, susijusius su tautybe, pilietybe, nuolatine ar laikina sportininko gyvenamąja vieta, įskaitant ir laukimo laikotarpį.*

---

42 Amžiaus ribojimas

Olimpinių žaidynių dalyviams negali būti nustatytas joks amžiaus ribojimas, išskyrus tuos, kurie numatyti TOK Vykdomojo komiteto patvirtintose TF varžybų taisyklėse.

---

43 Pasaulinis antidopingo kodeksas ir Olimpino judėjimo kodeksas dėl manipulavimo sporto varžybo- mis prevencijos

Pasaulinis antidopingo kodeksas ir Olimpino judėjimo kodeksas dėl manipulavimo sporto varžybo-
mis prevencijos yra privalomi visam olimpiniam judėjimui.

---

44 Kvietimai ir paraiškos*

- 1 TOK visiems NOK išsiunčia kvietimus dalyvauti olimpinėse žaidynėse likus metams iki jų atidarymo ceremonijos.
- 2 Paraiškas olimpinių žaidynių dalyviams registruoti gali teikti tik TOK pripažinti NOK.
- 3 Paraiškų priėmimo teisė priklauso Tarptautiniam olimpiniam komitetui; jis savo nuožiūra bet kuriuo metu gali atsisakyti priimti bet kurią paraišką nepateikdamas paaiškinimų. Niekas savaime neturi dalyvavimo olimpinėse žaidynėse teisės.
- 4 NOK teikia sportininkų paraiškas, tik gavęs nacionalinių federacijų rekomendacijas. Tik NOK patvirtintos paraiškos perduodamos OŽOK. OŽOK turi patvirtinti, kad tas paraiškas gavo. NOK turi patikrinti nacionalinių federacijų siūlomų paraiškų pagrįstumą ir užtikrinti, kad niekam nebūtų užkirstas kelias dalyvauti žaidynėse dėl rasinių, religinių ar politinių motyvų arba kitokių diskriminacijos formų.
- 5 NOK į olimpines žaidynes siunčia tik aukšto lygio tarptautinėms varžyboms tinkamai pasirengusius sportininkus. Nacionalinė federacija per savo TF gali kreiptis į TOK Vykdomąjį komitetą, prašydama peržiūrėti NOK priimtą sprendimą dėl paraiškų. TOK Vykdomojo komiteto sprendimas yra galutinis.

Oficialus 44 taisyklės išaiškinimas

- 1 *TOK vykdomasis komitetas nustato olimpinių žaidynių dalyvių skaičių.*
- 2 *Paraiškų dalyvauti olimpinių žaidynių sporto varžybose pateikimo procedūras ir terminus, taip pat jų priėmimo procedūras nustato TOK Vykdomasis komitetas.*
- 3 *Visos paraiškos turi būti pateiktos TOK nustatyta tvarka.*

- 4 *Olimpinėse žaidynėse dalyvaujantis sportininkas privalo laikytis visų Olimpinių chartijos ir jo sporto šaką plėtojančios TF nuostatų – tai yra dalyvavimo olimpinėse žaidynėse sąlyga. NOK, teikiantis paraišką sportininkui registruoti, atsako už tai, kad jis būtų gerai susipažinęs su Olimpinių chartija, Pasaulinio antidopingo kodeksu ir Olimpinių judėjimo kodeksu dėl manipuliacijų sporto varžybomis prevencijos ir jų laikytųsi.*
- 5 *Tuo atveju, jeigu šalyje, turinčioje pripažintą NOK, nėra kurios nors sporto šakos nacionalinės federacijos, NOK gali sportininkus įregistruoti individualiai dalyvauti tos olimpinių žaidynių sporto šakos varžybose, jeigu su tuo sutinka TOK Vykdomasis komitetas ir tą sporto šaką kuruojanti TF.*
- 6 *Kiekvienas olimpinių žaidynių dalyvis, nepriklausomai nuo jo pareigų, privalo laikytis TOK Vykdomojo komiteto nuostatų registravimo tvarkos, įskaitant paraiškos formos pasirašymą, kurioje numatyti šie įsipareigojimai: a) laikytis Olimpinių chartijos, Pasaulinio antidopingo kodekso ir Olimpinių judėjimo kodekso dėl manipuliacijų sporto varžybomis prevencijos ir b) perduoti ginčus spręsti Tarptautiniam sporto arbitražo teismui.*
- 7 *Atitinkamas NOK taip pat turi laikytis registravimo tvarkos, įskaitant 6 punkte nurodytos paraiškos formos pasirašymą, patvirtindamas ir laiduodamas, kad dalyvis supažindintas su visomis reikiamomis taisyklėmis, o atitinkama nacionalinė sporto federacija įgalioja NOK jos vardu laikytis tokios registravimo tvarkos.*
- 8 *OŽOK prašymu atitinkama TF patvirtina ir laiduoja, kad, baigus registraciją, visi į jos sporto šakos varžybas įregistruoti dalyviai atitinka nustatytus kvalifikacinius kriterijus, būtinus norint dalyvauti olimpinėse žaidynėse.*
- 9 *Registracija galioja tik tada, jei patenkinti visi čia išdėstyti reikalavimai.*
- 10 *Jeigu delegacija, komanda ar atskiras asmuo, kurie buvo pagal visus reikalavimus įregistruoti, atšaukiami be TOK Vykdomojo komiteto sutikimo, tai laikoma Olimpinių chartijos pažeidimu, dėl to vykdoma apklausa ir už tai gali grėsti įvairios priemonės arba sankcijos.*
- 11 *Kiekvienos sporto šakos dalyvių paraiškų skaičių nustato TOK Vykdomasis komitetas, pasitaręs su atitinkamomis TF, likus trejiems metams iki atitinkamų olimpinių žaidynių.*

- 12 *Paraiškų skaičius individualių sporto šakų varžybose negali viršyti numatyto pasaulio čempionatuose, o kiekviena šalis negali pateikti daugiau kaip trijų paraiškų, nebent TOK Vykdomasis komitetas padarytų išimtį.*
- 13 *Jeigu TOK Vykdomasis komitetas nenusprendžia kitaip, komandinių sporto šakų kiekvienos lyties komandų skaičius neturi viršyti dvylikos ir negali būti mažesnis nei aštuonios komandos.*
- 14 *Siekdamas tinkamai paskirstyti atsarginių sportininkų skaičių tam tikrose sporto šakose, ir individualiose, ir komandinėse, taip pat atsižvelgdamas į tai, kad kai kuriose sporto šakose šalis gali atsivežti tik po vieną atitinkamos rungties dalyvį ir neleidžiama turėti atsarginio, TOK Vykdomasis komitetas, pasikonsultavęs su atitinkamomis TF, gali padidinti arba sumažinti atsarginių dalyvių skaičių.*

III OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ PROGRAMA

---

45 Olimpinų žaidynių programa*

- 1 Olimpinų žaidynių programa (toliau – programa) – tai olimpinų žaidynių visų varžybų programa, kurią kiekvienoms olimpinėms žaidynėms nustato TOK, vadovaudamasis šia taisykle ir oficialiuoju jos išaiškinimu.
- 2 Programą sudaro šios dvi dalys:
  - 2.1. Sporto šakų programa, į kurią įtraukiamos visos konkrečių olimpinų žaidynių sporto šakos, TOK sesijos atrinktos iš TOK pripažintų TF kuruojamų sporto šakų (toliau – sporto šakų programa).
  - 2.2. Rungčių programa, į kurią įtraukiamos visos rungtys, kurias TOK Vykdomasis komitetas atrenka konkrečioms olimpinėms žaidynėms (toliau – rungtių programa).

Sporto renginys – tai specifinės tam tikros sporto šakos varžybos, kuriose sportininkai kovoja dėl vietų ir geriausiai pasirodę gauna medalius bei diplomus.

Sporto renginio programą turi sudaryti kiekvienos sporto šakos, įtrauktos į sporto šakų programą, rungtys.

- 3 Programa sudaroma Tarptautiniam olimpiniam komitetui peržiūrėjus atitinkamą ankstesnių olimpinių žaidynių programą.

Į programą gali būti įtrauktos tik tos sporto šakos, kurios atitinka Olimpinę chartiją, Pasaulinį antidopingo kodeksą ir Olimpinio judėjimo kodeksą dėl manipuliavimo sporto varžybose prevencijos.

Oficialus 45 taisyklės išaiškinimas

1 Sporto šakų programa:

1.1. TOK Vykdomojo komiteto siūlymu TOK sesija priima sprendimą dėl konkrečių olimpinių žaidynių sporto šakų programos. Jei TOK Vykdomasis komitetas nenusprendžia kitaip, toks sprendimas TOK sesijoje iš esmės priimamas likus septyneriems metams iki atitinkamų olimpinių žaidynių pradžios arba TOK sesijoje, kurioje renkamas atitinkamas olimpinių žaidynių miestas rengėjas – priklausomai nuo to, kas įvyks vėliau.

TOK sesijoje balsavimas vyksta en bloc. Jeigu nepasiekiami balsų dauguma, pirmininkas nusprendžia rengti papildomus balsavimo turus. Pirmininkas taip pat gali nuspręsti dėl individualaus arba dalinio en bloc balsavimo.

1.2. TOK Vykdomojo komiteto siūlymu ir remiantis atitinkamo OŽOK, TF ir TOK susitarimu, sporto šakų programa gali būti pakeista TOK sesijos sprendimu ne vėliau kaip likus trejiems metams iki atitinkamų olimpinių žaidynių pradžios.

1.3. Sporto šakos, kurios gali būti įtrauktos į olimpinių žaidynių programą, yra šios:

1.3.1. Šiuo metu į programą įtrauktos sporto šakos, kuruojamos šių TF:

- Pasaulinė vandens sporto federacija (AQUA), „World Aquatics“;
- Pasaulinė lengvosios atletikos federacija (PLAF), „World Athletics“;
- Tarptautinė irklavimo federacija (TIF), International Rowing Federation (FISA);
- Pasaulinė badmintono federacija (PBF), Badminton World Federation (TKF);
- Tarptautinė krepšinio federacija (TKF), International Basketball Federation (FIBA);
- Tarptautinė baidarių ir kanojų irklavimo federacija (TBKIF), International Canoe Federation (ICF);
- Tarptautinė dviračių sporto sąjunga (TDSS), International Cycling Union (UCI);
- Tarptautinė žirgų sporto federacija (TŽSF), International Equestrian Federation (FEI);
- Tarptautinė fechtavimo federacija (TFF), International Fencing Federation (FIE);
- Tarptautinė futbolo asociacijų federacija (TFAF), Fédération Internationale de Football Association (FIFA);
- Tarptautinė golfo federacija (TGF), International Golf Federation (IGF);
- Tarptautinė gimnastikos federacija (TGF), International Gymnastic Federation (FIG);
- Tarptautinė sunkiosios atletikos federacija (TSAF), International Weightlifting Federation (IWF);
- Tarptautinė rankinio federacija (TRF), International Handball Federation (IHF);
- Tarptautinė žolės riedulio federacija (TŽRD), International Hockey Federation (FIH);
- Tarptautinė dziudo federacija (TDF), International Judo Federation (IJF);
- Pasaulinė imtynių sąjunga (PIS), United World Wrestling (UWW);
- Tarptautinė šiuolaikinės penkiakovės sąjunga (TŠPS), International Union of the Modern Pentathlon (UIPM);
- Pasaulio regbio federacija (PRF), „World Rugby“;
- Pasaulinė tekvondo federacija (TTF), World Taekwondo Federation (WTF);
- Tarptautinė teniso federacija (TTF), International Tennis Federation (ITF);
- Tarptautinė stalo teniso federacija (TSTF), International Table Tennis Federation (ITTF);
- Tarptautinė šaudymo sporto federacija (TŠSF), International Shooting Sport Federation (ISSF);
- Pasaulinė šaudymo iš lanko federacija (PŠLF), World Archery Federation (WA);
- Tarptautinė triatlono sąjunga (TTS), International Triathlon Union (ITU);
- Tarptautinė buriavimo federacija (TBF), International Sailing Federation (ISAF);
- Tarptautinė tinklinio federacija (TTF), International Volleyball Federation (FIVB).

1.3.2. *Kitos sporto šakos, kuruojamos kitų TOK pripažintų tarptautinių federacijų.*

1.4. *Sporto šakos, kurios gali būti įtrauktos į žiemos olimpinės žaidynės:*

1.4.1. *Šiuo metu į programą įtrauktos sporto šakos, kuruojamos šių TF:*

- *Tarptautinė biatlono sąjunga (TBS), International Biathlon Union (IBU);*
- *Tarptautinė bobslejaus ir skeleto federacija (TBSF), International Bobsleigh and Skeleton Federation (IBSF);*
- *Pasaulinė akmenslydžio federacija (PAF), World Curling (WC);*
- *Tarptautinė ledo ritulio federacija (TLRF), International Ice Hockey Federation (IIHF);*
- *Tarptautinė rogučių sporto federacija (TRSF), International Luge Federation (FIL);*
- *Tarptautinė čiuožimo sąjunga (TČS), International Skating Union (ISU);*
- *Tarptautinė slidinėjimo ir snieglenčių federacija (TSF), International Ski Federation (FIS).*

1.4.2. *Kitos sporto šakos, kuruojamos kitų TOK pripažintų tarptautinių federacijų.*

2 *Rungčių programa:*

2.1. *Prieš priimdamas su rungčių programa susijusį sprendimą, TOK konsultuojasi su atitinkamomis TF.*

2.2. *TOK Vykdomasis komitetas priima sprendimą dėl rungčių programos ne vėliau kaip likus trejiems metus iki atitinkamų olimpinų žaidynių pradžios.*

3 *Kitos nuostatos:*

3.1. *Konkrečių olimpinų žaidynių OŽOK Tarptautiniam olimpiniam komitetui gali siūlyti įtraukti vieną ar daugiau papildomų rungčių tik į tas konkrečias olimpines žaidynes; visi su tuo susiję sprendimai priimami laikantis 45 taisyklės ir oficialaus šios taisyklės išaiškinimo, taip pat atsižvelgiant į kitas TOK nustatytas konkrečias sąlygas.*

3.2. Jeigu nesusitariama kitaip su atitinkamu OŽOK, taikomi šie apytikriai skaičiai:

- vasaros olimpinėse (olimpiados) žaidynėse – dešimt tūkstančių penki šimtai (10 500) sportininkų, penki tūkstančiai (5000) akredituotų trenerių ir sportininkų pagalbinio personalo ir trys šimtai dešimt (310) rungčių;
- žiemos olimpinėse žaidynėse – du tūkstančiai devyni šimtai (2900) sportininkų, du tūkstančiai (2000) akredituotų trenerių ir sportininkų pagalbinio personalo ir vienas šimtas (100) rungčių.

TOK sesija turi teisę savo nuožiūra bet kuriuo metu iš programos išbraukti bet kurią sporto šaką, ypač (bet neapsiri-bojant) jeigu ją kuruojanti atitinkama TF nesilaiko Olimpinių chartijos, Pasaulinio antidopingo kodekso, Olimpinių judėjimo kodekso dėl manipuliavimo sporto varžybomis prevencijos arba konkrečiai TF taikomo TOK Vykdomojo komiteto sprendimo, arba jei atitinkamos TF veiksmai gali pakenkti olimpinių judėjimo reputacijai. Be to, gali būti taikomos 59 taisyklėje numatytos priemonės ir sankcijos.

Gavus atitinkamos TF, atitinkamo OŽOK ir kompetentingos TOK institucijos pritarimą, išimties tvarka gali būti atsisakoma bet kokio termino, numatyto oficialiame 45 taisyklės išaiškinime.

---

46 TF vaidmuo olimpinėse žaidynėse*

- 1 Kiekviena TF atsako už savo sporto šakos kontrolę ir valdymą olimpinėse žaidynėse. Visi varžybų elementai, įskaitant tvarkaraštį, varžybų vietą, treniruočių vietas ir visus sporto reikmenis, turi atitikti TF nustatytas taisykles. Visais šiais klausimais OŽOK konsultuojasi su atitinkama TF.
- 2 OŽOK, planuodamas ir pristatydamas kiekvieną sporto šaką, glaudžiai bendradarbiauja su TF ir, vado-vaujamas TOK Vykdomojo komiteto, susitaria su atitinkamomis TF dėl konkrečios atsakomybės.

- 3 OŽOK turi užtikrinti, kad įvairios į olimpinių žaidynių programą įtrauktos sporto šakos būtų vienodai vertinamos ir integruojamos.
- 4 Galutinį sprendimą dėl varžybų tvarkaraščio ir rungtų dienotvarkės priima TOK Vykdomasis komitetas.
- 5 TOK Vykdomasis komitetas, pasitaręs su kiekviena TF, nusprendžia, kokiame skaičiui sportininkų ir pagal kokį atrankos metodą atliekami dopingo testai ir taikomos visos kitos antidopingo priemonės.

Oficialus 46 taisyklės išaiškinimas

1 TF teisės ir pareigos olimpinėse žaidynėse:

TF turi šias teises ir pareigas, susijusias su olimpinių žaidynių organizavimu:

1.1. Nustatyti atitinkamas savo sporto šakų, disciplinų ir rungtų taisykles, nuostatus ir reikalavimus. Ne vėliau kaip likus trejiems metams iki olimpinių žaidynių pradžios TF privalo informuoti OŽOK, TOK ir NOK apie reikalingos techninės infrastruktūros ir sporto įrangos, kuri bus naudojama varžybų vietose olimpinių žaidynių metu, technines savybes. Atitinkamos TF gali reikalauti, kad, remiantis TOK Vykdomojo komiteto nustatytais gairėmis, tokią sporto įrangą tiektų konkreči bendrovė arba bendrovės.

1.2. Remiantis 56 taisykle, sudaryti galutinį olimpinių varžybų rezultatų ir vietų sąrašą. OŽOK savo lėšomis pateikia rezultatus tarptautinėms federacijoms elektroniniu formatu iškart po kiekvienų varžybų pagal TOK nustatytas gaires. Tada atitinkama TF turi teisę skelbti tokius atitinkamos sporto šakos varžybų rezultatus savo oficialioje svetainėje.

1.3. TOK Vykdomajam komitetui leidžiant, olimpinėse žaidynėse per varžybas ir treniruotes prižiūrėti savo sporto šakos varžybas ir treniruotės arenas.

1.4. Atrinkti oficialų nacionalinį ir tarptautinį techninį personalą. Atitinkamos TF siūlymu, bendrą oficialaus tarp- tautinio techninio personalo narių skaičių tvirtina TOK Vykdomasis komitetas. Nacionalinio ir tarp- tautinio tech- ninio personalo apgyvendinimo, transporto ir uniformų išlaidas dengia OŽOK. Oficialus tarp- tautinis techninis personalas turi būti žaidynių vietoje likus mažiausiai trimis dienoms iki jų sporto šakos pir- mosios rungties varžybas ir bent vieną dieną po paskutinės rungties varžybas. Visam TF paskirtam oficialiam techniniam personalui ap- gyvendinti OŽOK privalo suteikti patalpas už olimpinio kaimelio ribų. Oficialus techninis personalas negali būti apgyvendinamas olimpiniam kaimelyje. Jis nepriklauso NOK delegacijoms.

1.5. Pagal TOK Vykdomojo komiteto patvirtintas sąlygas ir skaičius, skirti TF darbuotojus.

1.6. Užtikrinti, kad visi dalyviai laikytųsi Olimpinių chartijos 40 ir 50 taisyklių.

1.7. Vadovaujantis TOK ir NOK viršenybės principu, reikalauti, kad sportininkams dalyvaujant olimpinėse žaidynėse būtų laikomasi TOK taisyklių.

1.8. Bendradarbiaujant su TOK, parengti ir peržiūrėti reikalingą dokumentaciją ir reikalavimus, susijusius su atsto- vavimu savo sporto šakai olimpinėse žaidynėse.

1.9. Visiems techniniams klausimams, susijusiems su konkrečia sporto šaka, nustatyti apeliacinį mechanizmą ar procesą; po tokios apeliacijos priėmus nutartis ir sprendimus, įskaitant susijusias sankcijas ir priemones, jie yra ga- lutiniai ir neskundžiami, bet nepažeidžia jokių kitų TOK Vykdomojo komiteto paskelbtų priemonių ir sankcijų. TF nutartys ir techninius klausimus apibrėžiantys sprendimai turi būti nedelsiant pateikti TOK Vykdomajam komitetui kartu su pagrindžiančia dokumentacija.

- 2 *Techninės nuostatos, kurias TF turi suderinti su OŽOK, prieš pateikdamos tvirtinti TOK Vykdomajam komitetui:*
  - 2.1 *Sporto šakos varžybų tvarkaraščio sudarymas – likus ne mažiau kaip dvejims metams iki atitinkamų olimpinių žaidynių.*
  - 2.2 *Techninė įranga rezultatams nustatyti.*
  - 2.3 *TF oficialių asmenų (pvz., teisėjų ir arbitrų) uniformos, reikalingos olimpinėse žaidynėse.*
- 3 *TF siūlymai, kuriems reikia TOK Vykdomojo komiteto pritarimo:*
  - 3.1 *Olimpinių žaidynių programa: sudaryti savo sporto šakos programą, įtraukiant ar išbraukiant disciplinas bei rungtis.*
  - 3.2 *Dalyvių skaičius: nustatyti, kiek kiekvienos rungties ir šalies sportininkų bei komandų galės dalyvauti olimpinėse žaidynėse.*
  - 3.3 *Atrankos sistema: likus ne mažiau kaip dvejims metams iki olimpinių žaidynių – parengti atrankos sistemą ir kartu apibrėžti individualių ir komandinių sporto šakų ar rungtių atsarginių sportininkų skaičių.*
  - 3.4 *Formatas: nustatyti kiekvienos olimpinės žaidynės dalyvaujančios sporto šakos varžybų formatą.*
  - 3.5 *Techninis personalas: nustatyti TF taisyklėse numatytą reikalingų tarptautinio techninio personalo (teisėjų, arbitrų, laikininkų, inspektorių ar apeliacinės komisijos narių) skaičių. Šis paskirtas personalas atlieka savo funkcijas ir laikosi atitinkamų TF nurodymų, o savo veiklą derina su OŽOK.*
  - 3.6 *Olimpinių varžybų bet kokio pobūdžio garso ir vaizdo įrašai, rengiami TF: nepaisant šio pritarimo, bet koks šių įrašų naudojimas komerciniais tikslais yra draudžiamas.*

4 TF reikalingos patalpos ir sporto objektai:

4.1. Olimpinių žaidynių metu OŽOK savo sąskaita suteikia patalpas ir sporto objektus tarptautinėms federacijoms, kurių sporto šakos įtrauktos į olimpinių žaidynių programą, kad jos galėtų vykdyti techninio pobūdžio veiklą.

4.2. OŽOK, gavęs TOK Vykdomojo komiteto pritarimą, TF prašymu jų pačių sąskaita suteikia joms administracines, technines, taip pat gyvenamąsias patalpas (jeigu turi), kad žaidynes rengiančioje šalyje jos galėtų organizuoti susirinkimus.

5 OŽOK rengiami bandomieji renginiai ir bandomosios rungtys:

5.1. Pagal TOK Vykdomajam komitetui tvirtinti pateiktą planą, OŽOK, pasitaręs su TF ir TOK, privalo surengti bandomąsias rungtis, kurių tikslas – patikrinti olimpinėms žaidynėms skirtą infrastruktūrą, procesus ir renginių eigą; tą jis gali padaryti ir kitomis tinkamomis testavimo priemonėmis.

5.2. Tokie bandymai turi vykti artimai bendradarbiaujant su atitinkamomis tarptautinėmis federacijomis.

---

47 Jaunimo stovykla

TOK Vykdomajam komitetui leidus, olimpinių žaidynių proga OŽOK gali savo atsakomybe rengti tarptautinę jaunimo stovyklą.

---

48 Olimpinių žaidynių nušvietimas žiniasklaidoje*

- 1 TOK imasi visų įmanomų priemonių, siekdamas olimpinėms žaidynėms užtikrinti kuo didesnę įvairių žiniasklaidos priemonių dėmesį ir kuo platesnę pasaulinę auditoriją.
- 2 Visi klausimai, susiję su žiniasklaidos priemonėmis olimpinėse žaidynėse, yra TOK kompetencija.

Oficialus 48 taisyklės išaiškinimas

- 1 *Olimpinio judėjimo tikslas – kad žiniasklaida, nušviesdama olimpinės žaidynės, skleistų ir propaguotų olimpizmo principus bei vertybes.*
- 2 *TOK Vykdomasis komitetas nustato visas olimpinių žaidynių atžvilgiu taikomas technines žiniasklaidos veiklos taisykles ir reikalavimus, kurie įtraukiami į olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartį. Šios taisyklės ir reikalavimai, taip pat visi kiti TOK Vykdomojo komiteto nurodymai privalomi visiems asmenims, įtrauktiems į olimpinių žaidynių sklaidą žiniasklaidoje.*
- 3 *Tik asmenys, akredituoti kaip žiniasklaidos atstovai, gali vykdyti žurnalistų, korespondentų ir kitas panašias žiniasklaidos funkcijas. Jokiomis aplinkybėmis olimpinių žaidynių metu sportininkas, treneris, pareigūnas, spaudos atstovas ar bet kuris kitas akredituotas dalyvis negali veikti kaip žurnalistas ar bet kokios kitos žiniasklaidos priemonės atstovas.*

---

49 Su olimpinėmis žaidynėmis susiję leidiniai*

Visi su olimpinėmis žaidynėmis susiję leidiniai, kurių reikalauja TOK, spausdinami ir platinami OŽOK lėšomis ir TOK reikalaujamais formatais.

Oficialus 49 taisyklės išaiškinimas

- 1 OŽOK atsako už šių leidinių ir dokumentų parengimą, leidybą, spausdinimą ir pristatymą TOK, TF ir visiems NOK:

1.1. kiekvienos sporto šakos aiškinamieji lankstinukai, supažindinantys su bendrąja programa ir techniniais nuostatais;

1.2. medicininis lankstinukas, atitinkantis TOK reikalavimus;

1.3. išsami ataskaita apie olimpinių žaidynių rengimą ir šventimą TOK nustatyta tvarka.

- 2 Visus su olimpinėmis žaidynėmis susijusius dokumentus ir leidinius OŽOK rengia pagal TOK Vykdomojo komiteto instrukcijas. Bendra taisyklė – visų dokumentų ir leidinių turinys turi būti iš anksto suderintas su TOK.

---

50 Reklama, demonstracijos, propaganda*

- 1 Išskyrus atvejus, kai TOK Vykdomasis komitetas išimties tvarka suteikia leidimą, stadionuose ar virš jų arba kitose varžybų vietose, kurios yra olimpinės teritorijos dalis, jokia reklama ir kitoks viešas demonstravimas neleidžiamas. Nei stadionuose, nei kitose varžybų vietose neleidžiami komerciniai įrenginiai ir reklaminiai plakatai.
- 2 Olimpinėse teritorijose draudžiamos bet kokios demonstracijos arba politinė, religinė ar rasinė propaganda.

Oficialus 50 taisyklės išaiškinimas

- 1 Jokiai reklamos arba propagandos formai – komercinei arba kitokiai – negali būti naudojama sportinė apranga, aksesuarai ir apskritai jokia apranga ar įranga, kurią olimpinėse žaidynėse dėvi arba naudoja visi sportininkai, oficialūs komandos asmenys, kitas komandos personalas ir visi kiti olimpinių žaidynių dalyviai, išskyrus atitinkamus aprangos ar įrangos gamintojo identifikavimo ženklus, kaip apibrėžta šio išaiškinimo 8 punkte, bet su sąlyga, kad tie ženklai neturi būti per ryškiai pažymėti ir panaudoti reklamos tikslais.

TOK Vykdomasis komitetas patvirtina gaires, numatančias detalesnę informaciją apie šio principo įgyvendinimą.

Už oficialaus šios taisyklės išaiškinimo pirmojo punkto nuostatų ir pagal jas priimtų gairių pažeidimus bet kuris asmuo ar delegacija gali būti diskvalifikuoti arba netekti akreditacijos, ir tai netrukdo taikyti tolesnių priemonių ir sankcijų, kurių gali nustatyti TOK Vykdomasis komitetas arba TOK sesija.

Dalyvių numeriai negali būti naudojami jokiai reklamai, ant jų turi būti OŽOK olimpinė emblema.

- 2 Bet kuris olimpinėms žaidynėms sukurtas talismanas vertinamas kaip olimpinė emblema ir OŽOK turi jį pateikti tvir-tinti TOK Vykdomajam komitetui. Tokių talismanų NOK šalyse negalima naudoti komerciniais tikslais be raštiško tų šalių NOK sutikimo.
- 3 Visos OŽOK sutartys, kuriose yra koks nors reklamos elementas, įskaitant teisę ar licenciją naudoti emblema arba olimpinių žaidynių talismaną, yra teisiškai galiojančios, jei atitinka Olimpinę chartiją ir TOK Vykdomojo komiteto nurodymus. Tas pats galioja sutartims, susijusioms su laiko matavimo prietaisais, rezultatų švieslenčių įranga, taip pat televizijos programų atpažinimo signalus apibrėžiančioms sutartims. Šių nuostatų pažeidimus nagrinėja TOK Vykdomasis komitetas.
- 4 OŽOK turi nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu garantuoti nuosavybės teisės į olimpinių žaidynių emblema ir talis- maną apsaugą TOK naudai. Tačiau tik OŽOK, o ji paleidus – šalies rengėjos NOK gali naudoti šią emblema ir talis- maną, taip pat kitus ženklus, dizainą, ženkliukus, plakatus, su olimpinėmis žaidynėmis susijusius daiktus ir dokumentus per pasirengimo laikotarpį ir per pačią olimpinę šventę iki kalendorinių metų, kuriais vyko žaidynės, pabaigos. Pasibaigus šiam laikotarpiui, visos emblemos, talismano ir kitų ženklų, dizaino, ženkliukų, plakatų, daiktų ir dokumentų naudojimo teisės be jokių apribojimų atitenka TOK. Prireikus ir tiek, kiek tai būtina, OŽOK ir (arba) NOK gali šiuo atžvilgiu veikti kaip patikėtinis vien tik TOK naudai.

- 5 Šio išaiškinimo nuostatos kartu su visais papildymais ir pakeitimais (*mutatis mutandis*) galioja visoms sutartims, kurias pasirašo TOK sesijos organizacinis komitetas arba Olimpiniis kongresas.
- 6 Ant sportininkų, oficialių komandos narių ar kito komandos personalo aprangos gali būti panaudota jų NOK olimpinė vėliava ar emblema arba, OŽOK leidus, OŽOK olimpinė emblema. Oficialūs TF asmenys gali dėvėti savo federacijos aprangą su emblema.
- 7 Identifikavimo ženklai ant techninių įrenginių, įrengimų ir aparatūros, kurios nenešioja ir kuria nesinaudoja sportininkai, oficialūs komandos asmenys, kitas komandos personalas arba kiti olimpinių žaidynių dalyviai, įskaitant laiko matavimo prietaisus ir rezultatą rodančias švieslentes, jokia būdu negali būti didesni kaip 1/10 minėto įrenginio, įrengimo ar aparatūros aukščio ir ne aukštesni kaip 10 cm.
- 8 Terminas „identifikavimas“ reiškia įprastinį daikto gamintojo vardo, pavadinimo, prekės ženklo, logotipo arba bet kokio kito skiriamąjo gamintojo ženklo naudojimą ant gaminio, kuris ant vieno gaminio gali būti naudojamas tik vieną kartą.
- 9 OŽOK, visi sportininkai, oficialūs komandos asmenys, kitas komandos personalas ir visi kiti olimpinėse žaidynėse dalyvaujantys asmenys turi laikytis TOK Vykdomojo komiteto parengtų vadovų, gidų, taisyklių, gairių ir visų kitų nurodymų, susijusių su 50 taisykle ir jos išaiškinimu.

IV PROTOKOLAS

---

51 protokoląs

- 1 Olimpinų žaidynių metu tik TOK Vykdomasis komitetas turi teisę nustatyti protokolą, taikytiną visoms varžybų vietoms, už kurias atsako OŽOK.
- 2 Per visus olimpinų žaidynių renginius ir ceremonijas pirmenybė TOK nariams, garbės prezidentui, nusipelnusiems nariams ir garbės nariams teikiama pagal jų išrinkimo į TOK stažą; pirmenybė teikiama prezidentui, garbės prezidentui ir viceprezidentams, po jų eina OŽOK nariai, TF prezidentai ir NOK prezidentai.
- 3 OŽOK, TF, NOK nariai ir kiti asmenys, akredituoti dalyvauti olimpinėse žaidynėse bet kokių statusu, turi laikytis TOK protokolo vadovo ir visų kitų protokole nurodytų reikalavimų, išdėstytų olimpinų žaidynių miesto rengėjo sutartyje, bei visų kitų TOK Vykdomojo komiteto nurodymų, visais atžvilgiais susijusių su šia taisykle.

---

52 Olimpinė tapatybės ir akreditacijos kortelė – jos suteikiamos teisės

- 1 Olimpinė tapatybės ir akreditacijos kortelė liudija jos turėtojo tapatybę ir suteikia jam teisę dalyvauti olimpinėse žaidynėse. Kartu su pasu arba kitu oficialiu vardinu kėlionės dokumentu ji turėtoji suteikia teisę įvažiuoti į šalį, kurioje yra olimpinų žaidynių miestas rengėjas, teisę būti toje šalyje ir vykdyti savo olimpinės funkcijas olimpinų žaidynių metu, įskaitant laikotarpį, ne ilgesnį kaip vienas mėnuo iki olimpinų žaidynių ir vienas mėnuo po jų.

- 2 Niekas savaime neturi teisės į akreditaciją. TOK išduoda ir atšaukia akreditaciją vien tik savo preroga-tyva. OŽOK, TF, NOK ir visos kitos suinteresuotos institucijos ar asmenys privalo laikytis TOK taisyklių, sprendimų, vadovų, gairių ir instrukcijų visais su šia taisykle susijusiais klausimais.
- 3 Olimpinę tapatybės ir akreditacijos kortelę išduota TOK. Ji suteikia teisę patekti (kiekvieną atvejų pagal būtinumo laipsnį, kaip joje ir nurodoma) į objektus ir renginius, už kuriuos atsakingas OŽOK.

---

53 Olimpinės vėliavos naudojimas

- 1 Per visas olimpinės žaidynes pagrindiniame stadione ir kitose arenose, už kurias atsakingas OŽOK, gerai matomoje vietoje ant stiebo turi plevėsuoti olimpinė vėliava, didesnių matmenų už visas kitas. Šios vėliavos pakeliamos per olimpių žaidynių atidarymo ceremoniją ir nuleidžiamos per uždarymo ceremoniją.
- 2 Olimpiniam kaimelyje, visose varžybų ir treniruočių vietose, visuose miestuose, kuriuose vyksta olim-pinių žaidynių varžybos, taip pat visose varžybų ir treniruočių vietose, už kurias atsako OŽOK, turi būti iškelta daug olimpių vėliavų.

---

54 Olimpinės ugnies naudojimas

- 1 OŽOK yra atsakingas už olimpinės ugnies įnešimą į žaidynių atidarymo ceremonijos vietą. Olimpinio deglo estafetė ir olimpinės ugnies naudojimas turi vykti griežtai laikantis TOK protokolo vadovo ir kitų su protokolu susijusių reikalavimų, nustatytų olimpių žaidynių miesto rengėjo sutartyje.

- 2 Po olimpinų žaidynių uždarymo ceremonijos nėra vienas olimpinis deglas, ugnies aukuras ar kitas prietaisas, skirtas olimpinės ugnies uždegimui, negali būti naudojamas be TOK pritarimo.

---

55 Atidarymo ir uždarymo ceremonijos

- 1 Olimpinų žaidynių atidarymo ir uždarymo ceremonijos turi vykti griežtai laikantis TOK protokolo vadovo ir kitų su protokolu susijusių reikalavimų, nustatytų olimpinų žaidynių miesto rengėjo sutartyje.
- 2 Visų scenarijų, programų ir tvarkaraščių turinys bei detalės turi būti iš anksto pateiktos TOK tvirtinti.
- 3 Olimpinų žaidynių pradžią turi paskelbti valstybės, kurioje jos rengiamos, vadovas, pagal aplinkybes jis turi išsakyti vieną iš šių sakinių:
  - pradėdant olimpiados žaidynes:
„Švenčiant šią dieną ... (olimpiados numeris)... olimpiadą, skelbiu ... (žaidynės rengiančio miesto pavadinimas)... olimpinų žaidynių pradžią.“
  - pradėdant žiemos olimpinės žaidynes:
„Skelbiu ... (žiemos olimpinų žaidynių numeris) (rengiančio miesto pavadinimas). žiemos olimpinų žaidynių pradžią.“

Per visą olimpinų žaidynių laikotarpį, įskaitant visas ceremonijas, nėra vienas vyriausybės ar kitos valdžios institucijos atstovas arba kitas politikas negali sakyti jokių kalbų nėra viename stadione ar arenoje, už kurią atsako OŽOK. Per atidarymo ir uždarymo ceremonijas tik TOK ir OŽOK prezidentai gali pasakyti trumpas kalbas.

---

56 Nugalėtojų paskelbimo, medalių ir diplomų ceremonijos bei medalių teikimo ceremonijos

Tik TOK priima sprendimas dėl apdovanojimo, medalių ir diplomų įteikimo, atėmimo arba perskirstymo.

Nugalėtojų paskelbimo, medalių ir diplomų įteikimo ceremonijos turi vykti griežtai laikantis TOK protokolo ir kitų su protokolu susijusių reikalavimų, nustatytų olimpinių žaidynių miesto rengėjo sutartyje. Medalių perskirstymo ceremonijos, kiek tai įmanoma, turi atkartoti oficialias medalių teikimo ceremonijas. Medalių ir diplomų formatai ir dizainas turi būti iš anksto pateikti tvirtinti TOK.

---

57 Nugalėtojų sąrašas

TOK ir, jam leidus, OŽOK informavimo tikslais gali sudaryti sąrašus ir juose skelbti varžybų rezultatus.

---

58 TOK – aukščiausia sprendimų priėmimo instancija

TOK priima galutinius sprendimus visais su olimpinėmis žaidynėmis susijusiais klausimais.

6 PRIEMONĖS IR SANKCIJOS, DRAUSMĖS PROCEDŪROS IR GINČŲ SPRENDIMAS

Priemonės ir sankcijos*

Olimpinės chartijos, Pasaulinio antidopingo kodekso, Olimpino judėjimo kodekso dėl manipuliavimo sporto varžybos prevencijos ar kitų TOK sprendimų ar taikomų nuostatų pažeidimo atveju, TOK sesijos, TOK Vykdomojo komiteto ar 2.4 punkte minimos Drausmės komisijos sprendimu gali būti taikomos šios priemonės ir sankcijos:

1 Olimpino judėjimo kontekste:

1.1. TOK nariams, garbės prezidentui, garbės nariams ir nusipelnusiems nariams:

- a TOK vykdomojo komiteto papeikimas;
- b TOK Vykdomojo komiteto paskelbtas nustatytos trukmės įgaliojimų sustabdymas. Įgaliojimų sustabdymas gali apimti visas ar dalį teisių, privilegijų ar funkcijų, susijusių su asmens naryste.

Šios minėtos sankcijos gali būti taikomos kartu. Jos gali būti taikomos TOK nariams, garbės prezidentui, garbės nariams ir nusipelnusiems nariams, kurie savo veiksmais diskredituoja TOK interesus, nepriklausomai nuo to, ar buvo pažeistas konkretus Olimpinės chartijos ar kurio kito norminio akto straipsnis.

1.2. Tarptautinėms federacijoms:

- a pašalinimas iš olimpinių žaidynių programos:
  - sporto šakos (TOK sesija);
  - sporto disciplinos (TOK vykdomasis komitetas);
  - rungties (TOK vykdomasis komitetas);

- b laikinas olimpinų žaidynių programos sustabdymas:
  - sporto šakos (TOK Vykdomasis komitetas);
  - sporto disciplinos (TOK Vykdomasis komitetas);
  - rungties (TOK Vykdomasis komitetas);
- c laikinojo pripažinimo panaikinimas (TOK Vykdomasis komitetas);
- d visiško pripažinimo panaikinimas (TOK sesija).

1.3. TF asociacijoms:

- a laikinojo pripažinimo panaikinimas (TOK Vykdomasis komitetas);
- b visiško pripažinimo panaikinimas (TOK sesija).

1.4. Nacionaliniams komitetams:

- a įgaliojimų sustabdymas (TOK Vykdomasis komitetas); šiuo atveju Vykdomasis komitetas kiekvieną kartą atskirai sprendžia dėl padarinių atitinkamam NOK ir jo sportininkams;
- b laikinojo pripažinimo panaikinimas (TOK Vykdomasis komitetas);
- c visiško pripažinimo panaikinimas (TOK sesija); šiuo atveju NOK netenka visų Olimpinės chartijos jam suteiktų teisių;
- d teisės organizuoti TOK sesiją ar Olimpinių kongresą panaikinimas (TOK sesija).

1.5. NOK asociacijoms:

- a laikinojo pripažinimo panaikinimas (TOK Vykdomasis komitetas);
- b visiško pripažinimo panaikinimas (TOK sesija).

1.6. miestui rengėjui, OŽOK arba NOK:

teisės rengti olimpinės žaidynės atėmimas (TOK sesija).

1.7. miestams, atrinktiems kelti savo kandidatūrą rengti žaidynės, miestams kandidatams ir NOK:

teisės teikti paraišką rengti žaidynės, teisės būti miestu kandidatų rengti žaidynės atėmimas (TOK Vykdomasis komitetas).

1.8. kitoms pripažintoms asociacijoms ir organizacijoms:

- a laikinojo pripažinimo panaikinimas (TOK vykdomasis komitetas);
- b visiško pripažinimo panaikinimas (TOK sesija).

2 Jeigu per olimpinės žaidynės pažeidžiama Olimpinių chartija, Pasaulinis antidopingo kodeksas arba bet kuris kitas sprendimas ar nuostatos, patvirtintos TOK, bet kurios TF ar NOK, įskaitant (bet neapsiribojant) TOK etikos kodeksą, Olimpinių judėjimo kodeksą dėl manipuliavimo sporto varžybomis pre-vencijos ar atitinkamą viešosios teisės ar norminį aktą, arba jei nustatomas nederamas elgesys:

2.1. atskiriems dalyviams ir komandoms: teisės atėmimas, laikinas arba visam laikui, dalyvauti olimpinėse žaidynėse, diskvalifikacija arba akreditacijos atšaukimas; diskvalifikacijos ar pašalinimo atveju visi iškovoti medaliai ir diplomai, gauti pažeidžiant Olimpinių chartiją, turi būti grąžinti TOK. Be to, TOK Vykdomojo komiteto sprendimu dalyvis ar komanda gali prarasti bet kokio rango laimėjimus, iškovotus ir kitose olimpinių žaidynių, iš kurių jie buvo diskvalifikuoti ar pašalinti, rungtyse; tokiu atveju dalyvio ar komandos iškovoti medaliai ir diplomai turi būti grąžinti TOK (Vykdomasis komitetas);

2.2. bet kurios delegacijos oficialiems asmenims, vadovams ir kitiems nariams, taip pat teisėjams ir teisėjų vertinimo komisijos nariams: teisės dalyvauti olimpinėse žaidynėse atėmimas (laikinas ar visam laikui) arba pašalinimas iš jų (TOK Vykdomasis komitetas);

2.3. visiems kitiems akredituotiems asmenims: akreditacijos panaikinimas (TOK Vykdomasis komitetas);

2.4. TOK Vykdomasis komitetas gali perduoti savo galias Drausmės komisijai;

2.5. nepaisant 59.1 ir 59.2 taisyklių, kompetentinga TOK institucija (TOK sesija, Vykdomasis komitetas, Drausmės komisija) atitinkamiems asmenims, komandoms arba subjektams taip pat gali skirti finansines sankcijas, arba jas skirti vietoje šių taisyklių nurodytų priemonių ar sankcijų, atsižvelgiant į tokius veiksnius, kaip pažeidimo sunkumas ir mastas, taip pat susijusių asmenų gebėjimas sudoroti su sankcijų finansiniais padariniais. Sankcijos gali apimti baudas ir (ar) bet kokios formos TOK skiriamos arba inicijuotos finansinės paramos sustabdymą ar panaikinimą. Visais atvejais TOK turi teisę išieškoti susijusias išlaidas ir sąnaudas.

3 Prieš skirdamos priemonės ar sankcijas, TOK kompetentingos institucijos gali pareikšti įspėjimą.

4 Visos priemonės ir sankcijos taikomos, nepažeidžiant kitų TOK ar kitos institucijos, įskaitant (bet neapsiribojant) NOK ir TF, teisių.

Oficialus 59 taisyklės išaiškinimas

- 1 *Faktų, dėl kurių gali būti skirta tam tikra priemonė ar sankcija, tyrimas vykdomas vadovaujant TOK Vykdomajam komitetui, kuris šiai veiklai atlikti gali perduoti visus ar dalį savo įgaliojimų.*
- 2 *Bet kurio tyrimo metu TOK Vykdomasis komitetas iš susijusio asmens ar organizacijos gali atimti visas ar dalį teisių, privilegijų ar funkcijų, kurias šis asmuo ar organizacija įgijo dėl narystės ar statuso.*

- 3 Kiekvienas asmuo, komanda arba bet kuris kitas juridinis ar fizinis asmuo turi teisę būti išklausytas kompetentingų TOK institucijų, turinčių teisę tokiam asmeniui, komandai ar juridiniam asmeniui pri-taikyti priemonės ar sankcijas. Remiantis šia nuostata, teisė būti išklausytam reiškia teisę susipažinti su pareikštais kaltinimais, asmeniškai pasisakyti arba teisę į gynybą raštu.
- 4 Apie TOK sesijos, Vykdomojo komiteto ar 59.2.4 taisyklėje minimos Drausmės komisijos skirtą priemonę ar sankciją atitinkamam asmeniui pranešama raštu.
- 5 Visos priemonės ir sankcijos įsigalioja nedelsiant, jei kompetentinga institucija nenusprendžia kitaip.

---

60 TOK sprendimų skundimas

Nepaisant taisyklių ir terminų, taikomų visoms arbitražo ir apeliacijos procedūroms, bei atsižvelgiant į bet kurias kitas Pasaulinio antidopingo kodekso nuostatas, nė vienas TOK priimtas ir su konkrečiomis olimpi-nėmis žaidynėmis susijęs sprendimas, įskaitant (bet neapsiribojant) sprendimus dėl varžybų bei jų padarinių, pavyzdžiui, vertinimų ar rezultatų, negali būti ginčijamas praėjus trejiems metams nuo atitinkamų žaidynių uždarymo ceremonijos dienos.

---

61 Ginčų sprendimas

- 1 TOK sprendimai yra galutiniai. Bet kurį ginčą dėl sprendimų taikymo ar aiškinimo sprendžia tik TOK Vykdomasis komitetas, o kai kuriais atvejais – Sporto arbitražo teismas (SAT).
- 2 Visus ginčus, kilusius per olimpinės žaidynės arba dėl jų, sprendžia tik Sporto arbitražo teismas (SAT), vadovaudamasis Sporto arbitražo kodeksu.

Tarptautinis
olimpinis
komitetas

Maison Olympique
1007 Lausanne, Šveicarija
www.olympics.com/ioc

Olimpinė chartija